

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LEIDINIS SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto, Ontario, Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office, Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 1,133

PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 15, 1953, TORONTO, ONTARIO

METAI XXII

Kanados Premjeras Ragina Ameriką Vadovauti Išliuosavimui Prekybos

WASHINGTON. — Kanados premjeras St. Laurent, kalbėdamas čia National Press Klube, pasakė Jungtinėms Valstijoms, kad "komunizmas laimės be kraujo pergalę be karo, karšto ar šalto", jei Jungtinės Valstijos neduos "kietos vadovybės" išliuosavimui pasaulinės prekybos. Kitais žodžiais tariant, išliuosavimui prekyboje iš maršalizmo, kuris baigia sąmaugti.

Jis tą patį sakęs ir prezidentui Eisenhowerui privatiškai, kuomet jis kalbėjosi su juimi ir kitais vyriausybės nariais.

Jo vizito tikslas buvo atvirai ir stačiai pasakyti prezidentui, kad republikonų valdžios palinkimas prie tarifų ir kitų priemonių apriboti importui iš kitų šalių gali privesti prie ekonominio krizės vakariniame pasaulyje.

Premjeras pasakęs Eisenhowerui, kad Kanada ir Jungtinės Valstijos turi būti pavyzdžiu visam pasauliui. Girdi, esą bergždžia tikėtis, kad kitos šalys laikytųsi prie Amerikos, jei ateitis nieko nežadės joms. Išlaikymui vakarinio pasaulio vienybės esanti reikalinga laisva ir nuolatos plintanti tarptautinė prekyba.

Trumpai pasakius, Amerika turi daugiau prekių įsileisti iš kitų šalių, kad jos galėtų gauti dolerių, kuriais jos galėtų pirkti Amerikoje.

Maršalo šalys gauna paramos, už kurią turi pirkti amerikiečių prekes, bet amerikiečiai neperka jų prekių. Ir juo toliau, tuo mažiau pirk, nes tarifai nuolatos tvirtinami.

Amerika, sakė Kanados premjeras, neturėtų bijoti kompeticijos iš kitų šalių, kadangi jos industrijos nepralenkiamos.

Jis tiesiog maldaujančiu tonu sakė: "Ar nebūtų geriau dėl laisvojo pasaulio moralės ir santykių, jeigu vietoj paramos būtų prekyba. Kitaip sakant, duota proga kitoms šalims užsidirbti dolerius.

Francūzų legijonieriai sargyboje Jarres lygumoje, priekuri artinasi Indo-Kinijos pasiliuosavimo kovojai. Antiimperialistinių jėgų pa-

sirodymas netoli Laosos sositinės išgązdino ne tik francūzus, bet ir kitus imperialistus, laikančius kolonijas Azijoje ir kitur.

Sako Vakarai Apšaukia Žmonių Kovas Agresija

TORONTO. — Dr. James G. Endicott, Kanados Taikos Kongreso lyderis, kalbėdamas čia Toronto ir apylinkės taikos konferencijos užbaigimo mitinge, pareiškė:

"Kur tiktai žmonės kovoja už savo nepriklausomybę ant savo žemės, jie kaltinami agresija. Tie, kurie atvyksta kovoti prieš juos, vadinami Jungtinių Tautų policininkais"

Jis sako, kad toks apibūdinimas yra neteisingas ir labai pavojingas.

Konferencijoje buvo 689 registruoti delegatai iš Toronto ir apylinkės.

Buvo numatyta ir pakviesta viešnia kalbėtoja, Dr. Monica Felton, britų veikėja už taiką, bet Kanados valdžia, nežiūrint didelių protestų po visą Kanadą, atsisakė įleisti ją.

Konferencija priėmė visą eilę rezoliucijų už taiką, ku-

rios bus paskelbtos visuomenės žiniai.

Delegatų skaičius rodo, kad susidomėjimas taikos gynimo reikalu yra gana didelis. Keli metai atgal tokia konferencija turėjo visai mažą skaičių delegatų.

PASMERKĖ McCARRAN IMIGRACIJOS AKTĄ

BRUSELIS. — Penkiolikos šalių laivų savininkai pasmerkė tas McCarrano akto vietas, kurios reikalauja, kad užsienio laivų jūrininkai būtų perleisti per tyrinėjimą, jei jie nori išlipti Jungtinėse Valstijose.

Atstovai buvo šių šalių: Kanados, Australijos, Belgijos, Britanijos, Danijos, Suomijos, Graikijos, Olandijos, Indijos, Italijos, Naujosios Zelandijos, Norvegijos, Portugalijos, Švedijos ir Jungtinių Valstijų.

Naguib Sako Išvarysias Britus per Kruviną Kovą

CAIRO. — Ištempimas tarp Egipto ir Britanijos nuolatos didėja. Ypač jis padidėjo po to, kai derybos dėl Suez kanalo evakuacijos nutruko nieko nepasiekusios.

Egipto premjeras generolas Naguib aną dieną prakalėjo labai griežtai. Jis pasakė, kad Egiptas pasirengęs apibrėžti Suezą krauju. Taipgi jis kaltino britus norėjime ždėti Egiptui pridengtą okupaciją.

"Mes artinamės prie didelės kovos", sakė jis, "ir kiekvienas egiptietis privalo būti pasirengęs aukščiausiam pa-

siaukojimui." Britus jis pavadino priešais.

"Laisvė nėra popierinė dovana," tęsė jis. "Britai davė mums popierinę nepriklausomybę 1924 ir 1936 metais. Mes nenoiime trečios tokios rūšies nepriklausomybės. Tikra nepriklausomybės kaina yra šiltas tekantis kraujas".

Arabų Lyga, apimanči aštuonias arabų šalis, išreiškė pilną pritarimą Egiptui.

Iš kitos pusės, britų valdžia, kaip pranešimai sako, visai neketinanti nusileisti Egipto reikalavimams pasitraukti iš Suez.

Čia pribuvo Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius ponas Dulles, kurs bandysias dar paveikti Egipto valdžią ir suartinti ją su britais. Amerikiečiai, matote, yra susitarę su britais siūlyti Egiptui tarptautinę kontrolę Suez srities, į kurią būtų priimtas ir Egiptas.

Su Dullesu atvyko ir Harold Stassenas, Bendro Saugumo agentūros direktorius.

Britų tarpe esą tokių, kurie netiki, jog premjeras Naguib gali išvartyti britus per jėgą. Naguib metodams nepritarią ir tam tikra dalis žymių Egipto žmonių.

Amerikiečiai Nori Daugiau Informacijų

PANMUNJOM. — Amerikiečių delegacijos galva generalas leitenantas William Harrison neatmetė kiniečių ir korėjiečių pasiūlymo dėl apsikeitimo belaisviais, bet stato reikalavimus, kad pastarieji išaiškintų neaiškias vietas.

Harrison reikalauja, kad kiniečiai ir korėjiečiai išaiškintų, kas bus su belaisviais, jei politinė konferencija neįsprends jų likimo. Jis taipgi nori žinoti, kaip tvarkysis neutralių šalių komisija, kaip jos sudarys belaisvių priežiūros jėgas, kas joms komanduos, ar jos turės veto, ar spręst daugumos balsų tarimu.

Konferencija tęsiasi toliau.

Primena Amerikai Korėjos Belaisvius

ATLANTIC CITY, N. J. — Mrs. Jody Godel, 29 metų amžiaus, primena Jungtinių Valstijų valdžiai, kuri nori išdeportuoti jos vaikiną į Lenkiją, jog jos nusistatymas belaisvių klausimu Korėjos kare suteikia teises jos vaikinui pasilikti Amerikoje.

Jos vaikiną yra Harry Girth, buvęs Hitlerio armijos kareivis, kurs atvežtas Amerikon pabėgo iš belaisvių stovyklos ir slaptai išgyveno iki šio laiko.

Mrs. Godel sako, kad Amerikos valdžia negali deportuoti jo į Lenkiją prieš jo norą, kadangi Amerika nesutinka deportuoti kiniečius prieš jų norą.

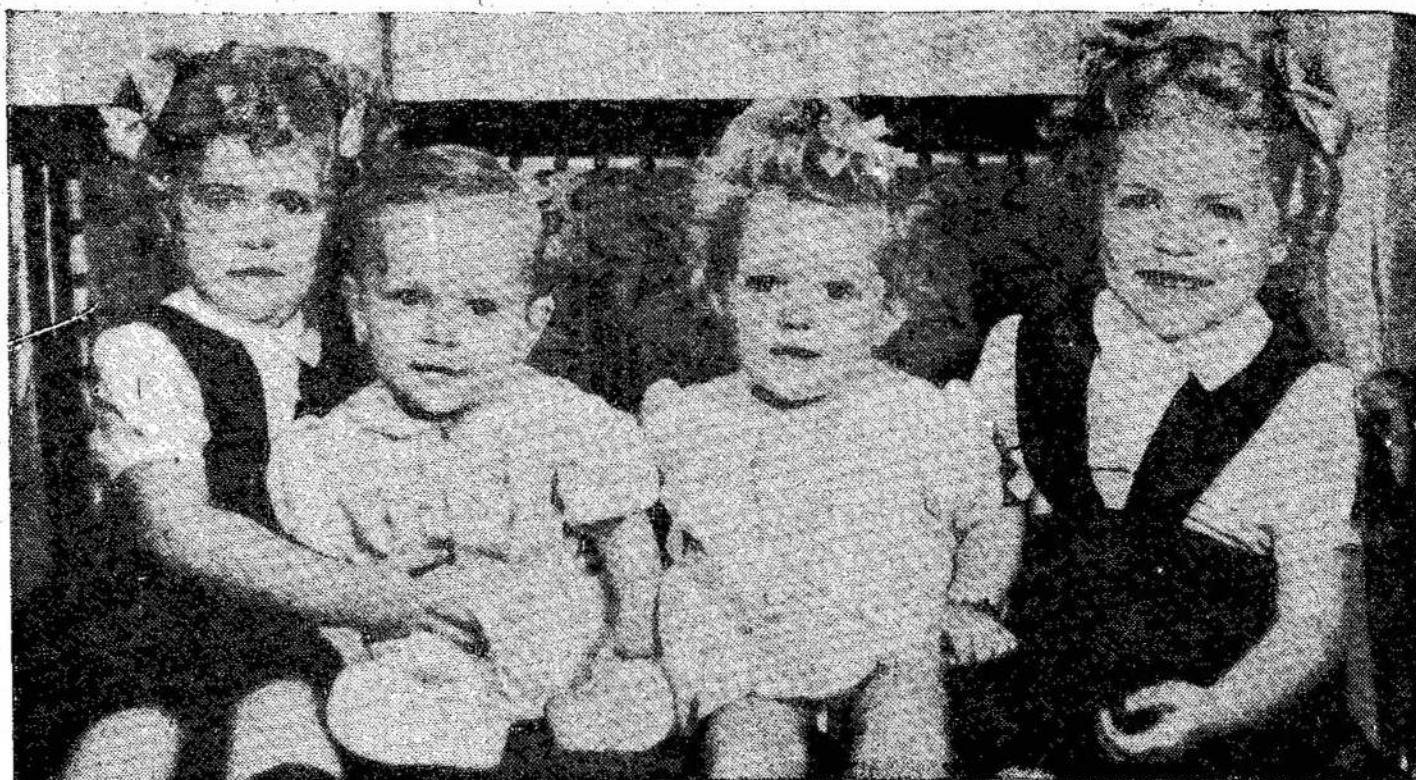
ZENKLAI, KAD DARBO PARTIJA VEL KYLA

LONDON. — Per savivaldybinius rinkimus Britanijos darbiečiai laimėjo 280 vietų, kai tuo tarpu prarado tikrai 51.

Konservatai laimėjo 82 vietas, o pralaimėjo 206.

DAMASCUS, Syrija. — Arabų šalys daro visokius skyumus prieš Izraeliją. Vieni siūlo boikotą, kiti siūlo konfiskuoti žydų turtą arabų šalyse, kol žydai nesugrąžins teisių arabams.

Arabų šalyse yra 880,000 pabėgėlių iš Izraelijos.

Keturi vaikučiai, kuriuos nužudė motina dujomis nusižudydama ir pati save: Irene, Kenneth, Linda ir Nancy. Savo raščiuke Mrs. Holmes iš-

reiškia meilę vyrui, kuris dirba dėl CNR kaip traktoristas, ir pasako, kad ji mušėsi su vyro motina, kad motina pasakiusi, jog vyrui būtų ge-

riau be jos. Pabaigoj raščiuko ji pataria jam parduoti namus ir tokiu būdu apsivalyti nuo skolų, išvykti kur ir gyventi iš naujo. Jie buvo

pirkę namą kelios savaitės ir atrodė, kad įsikūrimas jiems sekėsi gerai. Darosi neaišku, ar ji žudėsi dėl uošvės ar dėl skolos ir sunkaus gyvenimo.

Pasidairius po Kanadą

Kanados demokratiniai nusiėmę žmonės apturėjo nemažą laimėjimą priversdami vyriausybę atidėti biliaus 93 priėmimą. Premjeras St. Laurent aną dieną pranešė parlamentui, kad bilius atidedamas. Veikiausiai jis nebus pajudintas iki naujas parlamentas susirinks.

Jo atidėjimas nors laikinai pašalina pavojų unijoms ir apilamai darbo žmonėms, kuriems tenka grumtis už savo būvio pagerinimą. Jo atidėjimas taipgi rodo, kad žmonės, kada jie neįteli, bruzda, gali padaryti įtaką į vyriausybę.

To biliaus atidėjimas, žinoma, nereiškia, kad viskas bus gerai. Kvebeke veikia biaurus taip vadinamas spygnos įstatymas, kurs tiesiog terorizuoja darbo žmonių judėjimą. Yra ir kitų negerovių, juodų dėmių ant demokratijos vėliavos. Judėjimas už demokratijos išlaikymą ir juodų dėmių nuvalymą turi tęstis.

Plieno darbininkų unijos lyderiai ryžtasi iš naujo puliti nikelio kasėjų ir valytojų uniją.

Suvažiavime jie išsirinko naują direktorių, kuris savo kalboje pabrėžė, jog bus nauja kampanija užkariavimui Mine-Mill darbininkų Sudburyje ir kitose vietose.

Tos kampanijos vadovu bus Philip Murray ipėdinis David McDonald, kurs dabar bosauja plieno darbininkų unijai Šiaurės Amerikoje, o jam padės Ch. Millard ir kiti Kanadoje.

Kodėl jie užmiršta neorganizuotus darbininkus, o puola gerai veikiančią uniją? Todėl, kad tos unijos vadovybė nešoka pagal reakcionierių muziką.

Torontas turi taip vadinamą metropolinę tarybą, provincialės valdžios pirmesą Torontui ir jo priemiesčiams. Ta taryba dar neturi galios veikti, bet iš planų, kuriuos ji daro, matosi, ko galima žmonėms laukti: didesnių taksų ir mokesčių. Spauda pranešė, kad ta taryba norėtų apdėti automobilius mokesčiais nuo \$5.00 iki \$10.00 per metus dėl kelių pravedimo. Ji nori praveisti keletą viešelių mieste ir priemiesčiuose.

Darbo žmonės turi dar vieną laimėjimą.

Federalis parlamentas priėmė įstatymą, kurs draudžia samdytojams diskriminuoti darbininkus dėl rasės, tikėjimo, tautybės ir kilmės samdant darbininkus ir tarnautojus.

Kova už tokį įstatymą ėjo daug metų, kol galų gale fe-

deralis parlamentas apvainkavo ją įstatymu.

Tiesa, samdytojai bandys apeiti, bet bus daug lengviau kovoti prieš juos, kuomet darbininkai turės įstatymą savo pusėj.

Unijų ardytojai iš International Union of Electrical Workers gavo kitą smūgį savo kovoje prieš United Electrical Workers uniją.

Darbo Santykių Taryba atmetė jų aplikaciją pripažinti jų uniją, kadangi jie negalėjo surinkti užtektiną skaičių narių.

Kalba eina apie Peterborough, kur dirba 3,700 darbininkų.

Jau antru kartu darbininkai atmetė unijų ardytojų pastangas.

Reakcionieriai puola UE uniją, kadangi jai vadovauja kairieji.

Kokių šlykščių žmonių atsiranda tarp biznierių, matysite iš sekancio įvykio

David Tusher ir jo žentas Alec Bornstein, kaip policija raportuoja, supirkinėdavo iš viščiukų peryklų Ontarijoje supuvusius kiaušinius, su veždavo į garažus Toronte sumušdavo juos į statines ir parduodavo kepykloms, kurios sunaudodavo juos keiksams kepti.

Tokių kiaušinių parduodavę už \$10,000 per savaitę.

Ištirus tuos kiaušinius buvę surasta, kad jie netinkami valgymui.

Mėsos pakuotojų unija turėjo konferenciją Winnipege ir nutarė reikalauti pakelti algas.

Unijai priklauso apie 12,000 darbininkų Kanadoje.

Kanadietis

Taikos Konferencija

WINNIPEG, Man. — Teke sužinoti, kad Manitobos Taikos Konferencija įvyks gegužio 23 ir 24 dienomis. Taikos organizacija kviečia visas organizacijas ir pavieniūs žmones rengtis prie šios konferencijos. Išanga delegatui \$2.00, o stebėtojui ar korespondentui — \$1.00.

Konferencija prasidės 10 valandą ryto, šeštadienį, gegužio 23, 356 Furby St.

Konferencijos dalyviai galės reikšti mintis, statyti klausimus. Bus įvairių kal-

bėtojų, iš įvairių Manitobos vietų. Būtų malonu, kad ir Winnipego ir apylinkės lietuviai dalyvautų. Mes, Kanados lietuviai, taip pat turime prisidėti prie taikos reikalo. Turėtume skaitytis laimingi, kad turime tokią organizaciją, kuri gina taiką, ir visais galimais būdais padėti jai.

Taikos judėjimas nuveikė didelį darbą. Žinome, kad yra kapitalistų, labai galingų, kurie nori karo, kurie siunčia darbininkus kariauti už jų reikalus. Ar tai teisinga? Aš pats kariavau dviejuose karuose, bet ką gavau? Sužeidė, tai ir visa padėka.

Winnipeg Free Press rašo, kad amerikiečiai turi bėdą su nekuriomis sugrįžusiais. Girdi, jie pasidavę komunizmui. Reiškia, jie jau negerai, prartyne savo akis, pamatę, kad jų kova jiems nieko gera neduoda.

Dalyvaukite taikos konferencijoje, sužinosite daug apie einančius karus ir ką reikia daryti, kad jie būtų sulaukyti.

Winnipegietis

Pardavimui

Gyvulių mušimo didelis fabrikas, 90 x 70 pėdų mūrinis namas, 2 trokai, dideli šaldytuvai ir apartamentai dėl gyvenimo. Per metus turi apyvartos \$100,000. Gerame distrikte, tarp tabako farmų. Kreiptis: John Grabštas, 21 Ball St., Tillsonburg, Ont.

Jeį Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelešos, Šatrijos Ragano. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

OKANOS. Parašė M. Rasoda - Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiusti ir mokestį. Peršuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

87 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šis laistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-

viškių Valgiu Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

TARYBŲ LIETUVOJ

Faktai ir Skaičiai

Nuo tol, kai lietuvių tauta paskelbė Lietuvoje Tarybų valdžią, audringai pradėjo vystyti visas respublikos liaudies ūkis. Broliškosioms tarybinėms respublikoms padedant, Lietuva virto industrine - kolūkinė respublika su didžiai išsivysčiusia pramonė. Iki 1952 metų pradžios prešakinis pramonės gamybos lygis respublikoje buvo viršytas 2,4 karto. Pramonės produkcijos lyginamasis sporis padidėjo beveik 2 kartus ir dabar sudaro 61 procentą respublikos liaudies ūkio bendrosios produkcijos. 1952 metais produkcijos gamybos lygis, palyginti su 1951 metais, padidėjo 18 procentų.

Apie nedarbą, šiandieninėje Lietuvoje nė kalbos nėra. Darbininkų skaičius be paliovos didėja; palyginti su prieškariniu metu, jis išaugo 3,5 karto.

Didelių laimėjimų pasiekė Lietuvos lengvoji pramonė. Tekstilės pramonėje, pavyzdžiui, iš naujo pastatyti tokie fabriškai, kaip "Drobė" (pirmiau veikusi "Drobės" fabriškai visiškai sugriovė voikiškiai fašistai), "Trinycių" medvilnės audinių kombinatas Klaipėdoje, "Spartuolio" šilko audinių fabrikas ir daugelis kitų įmonių. Kasmet vis labiau praplečiama respublikos siuvimo pramonė. Šiuo metu veikia "Lelijos", "Laisvės", "Dobilo", "Dangos", "Žibutės" ir kiti fabriškai.

Respublikoje veikia "Elnio", "Stumbro", "Inkaro" fabriškai, Eidukevičiaus vardo kombinatas ir kitos odos avalynės pramonės įmonės. Kailių pramonėje šiuo metu dirba ištisa eilė naujai pastatytų fabričių, kurie gamina aukštos kokybės kailius. Šioje pramonės šakoje veikia "Raudonosios Vėliavos", Vito vardo, "Vilko", Vitenbergo vardo ir kiti fabriškai.

Palyginti su 1940 metais, medvilnės audinių gamyba Tarybų Lietuvoje 1950 metais padidėjo 1,3 karto, šilko audinių — 1,4 karto, kojinių ir puskojinių — 2,2 karto, trikotažo baltiniams ir viršutiniams rūbams — 2,5 karto, odos avalynės — 4,5 karto ir t.t.

Maisto produktų gamyba padidėjo šitaip: cukraus — 5,4 karto, konditerijos dirbinių — 7,2 karto, augalinio aliejaus — 5,9 karto, sviesto — 4,2 karto, mėsos — 1,7 karto ir t.t.

1951 metais respublikos gyventojai pirkosi 34 procentais daugiau pramonės ir maisto prekių, negu 1948 m.

Respublikoje naujai sukurtas žuvies pramonė. Žvejybiniai laivai, skrodžiantieji Baltijos jūrą, pristato į Klaipėdos uostą daug įvairių rūšių žuvies, kuri pardavinėjama gyventojams ar toliau apdorojama konservų gamyklose ir žuvies perdirbimo fabrikuose. Klaipėdoj įsteigta jūrų žvejybos bazė, kuri yra aprūpinta šiuolaikinėmis žvejybos priemonėmis, traieriais ir motoriniu laivynu. Palyginti su buržuaziniais laikais, žuvies sugavimas Lietuvoje padidėjo daugiau kaip 10 kartų.

Toliau vystyti respublikos ekonomiką numatyta Tarybų Sąjungos Komunistų partijos 19-to suvažiavimo Direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSR Sąjungai išvystyti 1951-1955 metais. Pramonės gamybos lygis 1955 metais, palyginti su 1950 metais, padidės maždaug dvigubai.

Spartesniais tempais vystysis mašinų gamyba ir me-

talų apdirbimas, toliau bus vystoma laivų statyba ir turbinų bei staklių gamyba. Šių pramonės šakų produkcijos gamyba 1955 metais, palyginti su 1950 metais, padidės beveik 4 kartus. Elektros energijos išdirbis padidės 2-2,5 karto. Bus pradėtas statyti stambiausias Tarybų Lietuvos statybos objektas — Kauno hidroelektrinė prie Nemuno; toliau bus statoma eilė kitų elektrinių. Dar labiau išsivystys durpių pramonė.

Sparčiais tempais vystysis statybinių medžiagų pramonė; plytų, čerpių ir kalkių gamyba per penkmetį padidės 2-3 kartus. Numatoma pastatyti stambiają superfosfato gamyklą.

Lengvosios ir maisto pramonės produkcijos gamyba per penkmetį bus padidinta maždaug dvigubai. Ypač dideli uždaviniai keliami žuvies pramonės vystymo srityje: žuvies sugavimą per penkmetį numatoma padidinti 3,9 karto. Per penktąjį penkmetį bus pastatyta eilė daržovių ir vaisių perdirbimo įmonių, Kauno srities Kėdainių rajone bus pastatytas naujas cukraus fabrikas, Panevėžyje — stambus linų kombinatas ir t.t.

Kaunas Keičia Savo Išvaizdą

Kaunas — stambus Lietuvos pramonės ir kultūros centras. Kas diena vis platesnį užmojį mieste įgauna statybos darbai.

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos 19-to suvažiavimo Direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSR Sąjungai išvystyti 1951-1955 metais, numatyta išvystyti Kauno hidroelektrinės statybą. Artimiausiu metu bus nutiestas naujas tiltas per Nemuną. Bus pradėtos statyti įvairios kultūros-švietimo įstaigos — klubai, mokyklos, vaikų darželiai ir t.t.

Tarybinė vyriausybė nuolat rūpinasi darbo žmonių buitiniiais reikalais. Eilė Kauno įmonių — "Pergalės" gamykla, remonto gamykla, J. Janonio vardo popieriaus fabrikas ir kitos — pastatė savo darbininkams nemažą gyvenamųjų namų. Šiemet naujus butus gaus "Bituko" gamyklos, Kauno elektrinės, "Inkaro" kombinato ir kitų įmonių darbininkai.

Dar labiau pasipuoš centrinė miesto magistralė — prospektas, pavadintas J. V. Stalino vardu. Čia išaugs nauji gyvenamieji namai.

Pagal generalinį planą Kaunui rekonstruoti miesto centrą sudarys Stalino prospektas, Daukanto gatvė ir J. Janonio vardo aikštė, kurioje numatyta pastatyti stambų administratyvinį ir kitus pastatus.

Zymiai išaugs miesto kultūros - švietimo įstaigų tinklas. Per pastarąjį laiką buvo pastatyti klubai "Inkaro" kombinato, "Drobės" fabriko ir kitų įmonių darbininkams. Artimiausiu metu bus pradėtas statyti klubas "Pergalės" gamyklos darbininkams ir bus rekonstruotas Kauno jaunojo žiūrovo teatras. Miesto moksleiviai gaus naujas gerai įrengtas mokyklas Viliampolėje, Žaliamame kalne, Aleksoto ir kituose rajonuose.

Didžiules lėšas valstybė asignuoja Lietuvos aukštųjų mokyklų mokomiešiams korpusams ir gyvenamiesiems pastatams statyti. Kauno žemės ūkio akademija pradeda statyti didelį mokomąjį pastatą ir bendrabutį, kuriame gyvens 800 studentų. Naujus studentų bendrabučius statys taip pat ir Politechnikos institutas bei Medicinos institutas. Kauno kultūros institute bus rekonstruotas pastatas ir įrengtas žiemos baseinas.

Stambiais pramoniniais rajonais virs Kauno priemiesčiai — Viliampolė ir Petrašiūnai. Čia bus praplėstos įmonės "Pirmūnas", "Audimas", "Kauno vata" ir kitos. Be to numatyta pastatyti eilę naujų įmonių.

Padidės miesto žaliųjų sodinių plotas. Bus įrengtas kultūros ir poilsio parkas. Priemiesčiuose numatyta į-

Liaudiškose Respublikose

Irigacinė Statyba Kinijoje

PEKINAS. — Laikraštis "Sinczianžibao" praneša, kad po žiemos pertraukos atnaujinta didelio "Pergalės" drėkinimo kanalo Aksu rajone — vieno iš hidrotechnikos įrenginių Sincziano provincijoje — statyba.

62 kilometrų ilgio kanalas tiesiamas išilgai plento Aksu - Kašgaras. Kanalo plotis siekia 34 metrus, o gylis — vidutiniškai 3 metrai. Čia jau atlikta 3,700 tūkstančių kubinių metrų žemės darbų, tai yra daugiau kaip 90 procentų visų žemės darbų.

Prie kanalo bus pastatyti

Rūpinimasis Darbininkų Kultūriniais Poreikiais

Daug dėmesio skiriama Vilniaus "Lelijos" siuvimo fabriko darbininkų kultūriniais - buitiniams poreikiams patenkinti. Profsąjungos fabrikinio komiteto biudžete 1953 metams numatyti dideli asignavimai sveikatinimo priemonėms vykdyti ir sportiniam darbui bei meninei saviveiklai išvystyti.

Daugiau kaip šimtas įmonių darbininkų ir inžinierių techninių darbuotojų šiemet išsėsis poilsio namuose ir sanatorijose. Didelę grupę darbininkų vaikų vasaros atostogų metu poilsiaus respublikinio tekstilės pramonės darbininkų profsąjungos komiteto gydomojoje vaikų stovykloje. 14 tūkstančių rublių paskirta klubo bibliotekos knygų fondui papildyti. Šiomis dienomis pradės veikti vaikų darželis. Jam paskirta erdvi patalpa, įgytas reikalingas inventorių. Šiais metais bus taip pat pradėtas statyti pastatas vaikų lopšeliui, kuriame bus šimtas vietų.

Daugelis fabriko darbininkų mokosi prie įmonės įsteigtoje vakarinėje vidurinėje mokykloje.

Šiomis dienomis Kauno Veterinarijos akademijoje įvyko eilinė, trečia jaunų specialistų - zootechnikų laida. Akademiją sėkmingai baigė 40 žmonių. Labai gerais pažymiais valstybinius egzaminus išlaikė diplomantai Banačiūnė, Kriauciūnas, Remelis, Jagminaitė.

Diplomantai, kurie sėkmingiausiai užbaigė akademią, įstos į aspirantūrą prie Maskvos ir Leningrado aukštųjų mokyklų.

rengti rajoninius parkus, skverus, užveisti sodus. Netrukus prasidės projektavimo darbai jaunimo stadionui Tarybų aikštėje įrengti.

48 įvairūs hidrotechnikos įrenginiai. Kanalas įgalins sudrėkinti 300 tūkstančių mu (mu lygus 0,06 ha). Dabar projektuojamas drėkinimo tinklas.

Laikraštis "Guanminžibao" rašo apie prasidėjusius kovo mėnesio pabaigoje pavasarinis darbus remontuojant įrenginius prie Chuanchės upės. Vien Chenanio ir Šanduno provincijose dirba apie 67 tūkstančiai žmonių.

Laikraštis "Nanfanzibao" praneša apie irigacinės statybos laimėjimus rytinėje Guanduno provincijos dalyje. Tik šešiolikoje apskričių pastatyti 25,665 nedideli hidrotechnikos įrenginiai — vandens rezervuarai ir drėkinimo kanalai, kurie įgalino padidinti drėkinamąjį plotą 1,788 tūkstančiais mu. Šiose apskrityse dabar vietoj dviejų derlių nuimami trys.

Liaudies vyriausybė teikia valstiečiams didelę pagalbą irigacinėje statyboje. Nuo pereinamųjų žiemos šio rajono liaudies valdžios organai išdavė 20,550 milijonų juanų paskolų irigacinei statybai vykdyti.

Rodopų Krašto Išvystymas Bulgarijoje

SOFIJA. — Rodopų kraštas iki Bulgarijos išvadavimo buvo labiausiai atsilikęs šalyje. Krašto gyventojai buvo tamsūs ir negalėjo mokytis. Nuvertus fašistinių režimą, Bulgarijos Komunistų partijos ir liaudies vyriausybės rūpinimosi dėka prasidėjo neregėtas krašto suklestėjimas. Skurdūs kalnų kaimai Strašimiras, Laikov, Čukaras, Konski Dolas, Madanas, Srednogorcai, Rudozė mas pavirto gražiais šachtininkų miestais su naujais šviesiais, patogiai įrengtais darbininkų gyvenamaisiais namais, su ligoninėmis, mokyklomis, kino teatrais, kultūros namais.

Vien pereinamais metais Rodopų krašto miestuose buvo pastatyta 33,000 kvadratinų metrų gyvenamojo plotų ir daug visuomeninių pastatų. Neatpažįstamai pasikeitė Rodopų krašto centras Kyrdžalio miestas. Jo gyventojų skaičius per 8 metus padidėjo daugiau kaip dvigubai. Kyrdžali vystosi kaip vienas iš svarbiausių Bulgarijos pramoninių centrų.

Augant pramonės įmonėms kartu išauga ir nauji žmonės. Pernai kadrams ruošti buvo atidaryta 40 stachanovinių mokyklų.

Rodopų krašto statybininkai garbingai vykdo prisiimtą socialistinius įsipareigojimus. 1952 metų planą jie įvykdė 104,5 procento.

(ELTA)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGLJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusė metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusė metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

MEMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Empire 6-4358

BEREIKALINGOS ŽUDYNĖS

Spauda plačiai rašo apie kanadiečių kovas Korėjoje. Tik per vieną susirėmimą nukentėjo virš 60 kanadiečių. Kas blogiausia, kad tame skaičiuje yra 20 užmuštų ir visa eilė dingusių be žinios. O jie galėjo gyventi ir būti laimingais.

Kodėl jie žuvo? Todėl, kad politikieriai laikosi savo užsispyrimo. Todėl, kad jie atmetė ir atmeta taikos judėjimo reikalavimą sulaikyti mūsų tuojau ir tada tęsti derybas, kurios jau senai pradėtos.

Kaip atrodo, tai susitarimas jau galimas. Korėjiečiai ir kiniečiai sutinka palikti belaisvius Korėjoje, tik jie pareikalavo komisijos jų globai iš penkių šalių. Indija seniau yra siūliusi tokią komisiją. Neatrodė, kad dabar bėra nors koks pamatas nesutarčiai.

Jeigu mūsų būtų buvę sulaikyti anksčiau, susitarimas taip pat būtų įvykęs senai. Gal tūkstančiai vyrų būtų buvę išgelbėti. Jie krito po kelis šimtus kas mėnesį tik dėlto, kad tos derybos pavestos militaristams, kuriems žmogaus gyvybė nieko nereiškia; kad politikieriai neklauso šimtų milijonų balso.

PARODO TIKRĄ VEIDĄ

Nepriklausomos Lietuvos, Tėviškės Žiburių, Darbininko, Draugo ir Naujienų aljansas dėl šaltojo karo atslūgimo ir galimybių taikos Korėjoje aiškiai parodo, kad jiems taika tiek pat baisi, kaip ir tiems pelnagrobams, kurie pelnus kraunasi iš karo bilijonais.

Minėti laikraščiai su didžiausiu užsitaršėdavimu šaukia, kad pavojus; kad reikia subrusti, bėgti su delegacijomis ir prašyti nesitaikyti su rusais. Baisus nusiminimas, kad tarptautinė padėtis gerėja.

Koks baisus ponų įsiutimas ant darbo žmonių, kurie dabar valdosi Lietuvoje be ponų. Lai juos sudegina atominės bombos. Geriau pelenai, negu graži tarybinė šalis. Koks baisus jų moralis išsigimimas. O ir jie save tituluoja ir demokratais ir krikščionimis.

Nepatinka savo rankomis užsidirbti gyvenimą.

ŽMONIŲ NETOLERANTISKUMAS

Toronto Daily Star tilpo visa eilė laišku ryšyje su vieno pono nusiskundimu, kad gatvėkaryje jis girdėjo garsiai kalbant svetimšalių kalba. Star editoriale rašo, kad tokių laišku jis gavęs labai daug. Vieni už tai, kad gatvėkariuose galima kalbėti ir kitomis kalbomis, tik ne taip garsiai, o kiti labai priešingi. Vienas savo laiške rašas:

"Šitiems žmonėms, atvykusiems iš svetimų šalių, neturėtų būti leidžiama kalbėti savo kalba viešose vietose. Jei jie nori kalbėti savo kalba, jie turėtų būti priversti atlikti tą tarp savo keturių sienų".

Labai gerai, kad Star peikia tokius žmones. "Čiagimių kanadiečių atsinešimas į ateivius turėtų būti draugiškas. Kanadoj yra vietos žmonėms ir jai reikia žmonių. Jie atsineša savo gabumus, o muzikoj ir mene jie dažnai pralenkia vietinius".

Star dar pastebi, kad svarbu ne kokia kalba žmonės kalba, o ką kalba. Angliškai irgi galima pakalbėti labai negražiai.

Be abejonės, garsus kalbėjimas yra nepageidautinas tokiose vietose, kaip gatvėkariai, busai ir t.t. Bet ne vien ateivių tarpe yra tokių, kurie kalba garsiai. Kritika už garsų kalbėjimą viešose vietose lygiai tinka visiems. Ateiviams labiau atleistina, nes gal jie dar nepilnai susipažinę su vietos papročiais.

Draudimas kalbėti kita kalba atsiduotų malanizmui, kurį visas civilizotas pasaulis smerkia.

KAS NAUJO PASAULYJE

Amerikiečių riksmas, būk korėjiečiai ir kiniečiai žiauriai elgėsi su amerikiečiais belaisviais, pradeda išaiškėti. Jis turėjo tikslą.

Lordas Strabolgi, Britanijos lordų rūmų narys, pasako stačiai, kodėl amerikiečiai taip garsiai rėkė apie "žiaurumą" su belaisviais. Jis sakė:

"Idėja, kad gali atslūgti šaltasis karas, išrodo sukėlė aliarmuojančius jausmus ne kuriuose rateliuose.

"Aš prisibijau, kad galiu atslūgti šaltajame kare — ar net kas geresnio, tikras susitarimas tarp didžiųjų jėgų — išjudino žmones, kurie turi didelius reikalus tame.

"To simptomus galima matyti pasakojimuose apie žiaurumus, matomai sufabrikuotus begėdiškiausiu būdu. Buvo skleidžiami fantastiškiausi pasakojimai apie blogą elgesį su belaisviais, o ypatinai amerikiečių spaudoje.

"Užpakalyje tų pasakojimų buvo siekis. Tai psichologinis karas pačios biauriausios rūšies".

Daily Mirror taipgi panašiai atsiliepė apie amerikiečių riksmą, būk belaisviai buvo blogai užlaikomi.

Kanados, Britanijos ir Australijos kariai, iškeisti sykiu su amerikiečiais, taipgi užginčijo, būk kiniečiai ir korėjiečiai žiauriai elgėsi su belaisviais.

Tas aiškiai parodo, kad amerikiečiai nenori baigti karą Korėjoje.

Vienas britų žurnalistas, kuris išbuvo Šiaurės Korėjos nelaisvėj kartu su keliais diplomatais, bet vėlesniu laiku išlaisvintas, aprašo, kaip jis patyrė apie Pietų Korėjos žiaurų pasielgimą su 1,700 kairiųjų.

Šiauriečiams besitarinant prie Taijono (pradžioje karo), Pietų Korėjos policija išsivariusi 1,700 kairiųjų ir pusę iš jų pristatė kasti masinius kapus. Tiems iškasus tuos kapus, policija sušaudė juos peršaudama kiekvieno galvą iš užpakalio.

Apie tai papasakojo Daily Workerio (Londone) korespondentas, kuris aplankęs jį Šiaurės Korėjoje kempė. Jis tam netikėjęs. Bet vėliau tą patį papasakojo vienas francūzų kunigas, kuris taipgi buvo patekęs į nelaisvę.

Kunigas matęs tą šaudymą ir klausęs šaudytojus, už ką juos šaudė. Jam paaiškino, kad tie žmonės yra raudoni ir pakėlė maištą kalėjime. Kada kunigas pasiteiravęs, ar jie buvo teisiami, policija

atsakiusi, kad jam nereikia tiek daug žinoti.

Tas kunigas dar pasakojęs, kad amerikiečiai taipgi stebėję tą šaudymą, bet nedraudę.

Kunigas buvęs virš 70 metų ir po kiek laiko miręs.

Čia galima pridėti, kad tokių žiaurių scenų Pietinėje Korėjoje buvo daug, kuomet jos jėgos bėgo pralaimėjusios mūsų.

Generolas De Gaulle paskelbė, kad jis panaikina savo partiją, kuri vadinosi Francijos Liaudies Sąjunga. Paleidimo priežastimi matomai yra didelis pralaimėjimas savivaldybiniuose rinkimuose. Jo partija prakišo virš 30 procentų balsų.

Parlamente, degalistai dabar vadinsis neprigulminais. Jų yra 85. Parlamente degalistai buvo didžiausia partija.

Toliau degalistai senu vardu nebedalyvausią jokiuose rinkimuose. Bet jis bursias apie save ištikimusius degalistus ir būsią avangardu, kurs sieks suvienyti Francijos žmones politiniai. Kokios formos organizacija bus tas avangardas, jis neišaiškino.

Tuose pačiuose rinkimuose, kairieji ne tik atlaikė savo pozicijas, bet vietomis dar pakilo. Komunistai dabar daugelyje stambių miestų turės daugiausia atstovų, imant partijas atkirai.

Išrodo, kad amerikiečiai su savo Maršalo Planu ne pagerino maršalizuotų šalių padėties, bet pablogino.

Kuomet Kanados premjeras ir užsienio reikalų ministeris vyko į Washingtoną su parlamento užgyrimu reikalauti NATO ekonomijoj, tai galima vadinti tą žygį labai rimtu dalyku.

Išrodo, kad daugelis šalių pavargo nuo Maršalo pagalbos ir pradėjo ieškoti laisvesnės prekybos, užveždami prekybinius pasitarimus su liaudiškoms šalimis. Tą patvirtina Kanados užsienio reikalų ministerio Pearsono pasakymas, kad Maskva bando pasiglemžti rinkas pasaulyje.

Kanados premjeras St. Laurent su užsienio reikalų ministriu Pearsonu buvo Washingtone reikalauti, kad amerikiečiai mažintų tarifus, kurie nuolatos auga ir Kanados prekėms.

Neatrodė, kad ponas Dulles galės perkelti Laosos klausimą į Jungtines Tautas. Francijos užsienio reikalų

ministeris pareiškė, kad jis nenori, jog Laosos reikalas būtų keliamas Jungtinėse Tautose. Girdi, tas galėtų dar labiau sukelti prieš francūzų arabiškus kraštus.

Galimas daiktas, kad amerikiečiams ne tik būtų sunku sumobilizuoti didžiąją Jungtinėse Tautose, bet ir negalima. Arabiški kraštai taip pat turi skundų prieš Franciją. Pietų Amerikoje taip pat bruzdėjimas prieš svetimų šalių finansierių saivaliavimą.

Indo-Kinijoje karas ne tarp komunistų ir antikomunistų, o tarp vietinių žmonių ir francūzų imperialistų. Jei francūzai pakeltų tą klausimą Jungtinėse Tautose, galėtų išsivystyti dideli debatai ir daug šalių nepalaikytų francūzų.

Francūzai, žinoma, norėtų, kad amerikiečiai duotų jiems ginklų ir amunicijos.

Urugvajuje ponai turėjo gražų vaidinimą aerodrome. Kurie negalėjo tenai būti, tie klausėsi per radio.

Parlamento prezidentas Dr. Alfeo Brum ir žurnalistas Dr. Ulises Pereyra pradėjo dvikovą per spaudą. Paskui jie susitikė aerodrome, gerokai apsikumščiaavo. Stebėtojai priėjo išvados, kad tas reikalauja dueliaus ir pasiūlė jiems ant vietos tai įvykdyti. Garbė neleido atmesti.

Aukštiems ponams, įskaitant ir Urugvajaus prezidentą Truebą, stebint, jie iššovė po šūvį vienas į kitą. Radio pranešė urugvajiečiams, kad nei vienas nesužeistas. Pada jiems įsakė šauti dar po sykį. Nepataikė ir antru sykiu. "Vaina" buvo baigta be nuostolių. Duelistai, tačiau, nepasirašė taikos.

Amerikiečiai padėsią į šėpą planą pabudavoti atominių orlaivianešį ir atominių orlaivį.

To priežastimi, kaip atrodo, yra per dideli iškaščiai.

Britų ir egiptiečių derybos dėl Suezio evakuacijos sukliuvo ir buvo atidėtos neribotam laikui.

Abi pusės studijuos faktus ir gal surasiančios kokį nors būdą susitarti.

LAGOS, Nigerija. — Šioje Britanijos kolonijoje negrų lyderiai išstojo su griežtu reikalavimu duoti Nigerijai pilną nepriklausomybę. Jie nepasitiki britų administracija.

Pa

Kanados si Washing maldavo a jie geriau prekes, o r

Jei amer priešakin a prekybos, sią be jok šalto.

Nei vienc bė taip atv merikieciar prie ku,io apsirubežia

St. Lanr minėjo M; tikrumoje no pasekm

Vargiai klausys i Maršalizmą rą bizūną, ja kitoms

Duodami nesunku ge vidale taks pitalistai p lis pirktis priklausom paramos.

Tuo pat šalizuotos ti savo in savo prek

Tai pir : darbininka eilėse.

Premjere nizmu (šiai komunizmu nors išsidė kiekiai nec toms šalim riu.

Girdi, je amerikiečių Kas svaiz užminė, ke ekonomis

Didlapui sukinėjim : jos ir šiau lymo belais

Girdi, L vakija esar (lyg Svedij Indija būt niškos) š skaitomos

Suranda čiu.

O iš esn ko ir ame reikalavo.

Iš visų kad baisi "neprivers namo.

Didelis žūsta ame čiai ir kit naikinti k Tik keli vo virš 20

Išrodo, l

Pastabos

Kanados premjeras lankėsi Washingtonė ir maldaute maldaute amerikiečius, kad jie geriau pirktų kitų šalių prekes, o ne teiktų paramą.

Jei amerikiečiai nestosią priešakin atsteigimo laisvos prekybos, komunistai laimės be jokio karo, šilto ar šalto.

Nei vienos šalies vyriausybė taip atvirai nekalbėjo amerikiečiams apie pavojų, prie kurio veda amerikiečių apsirubežavimai.

St. Lanrent nei žodžiu neminėjo Maršalo plano, bet tikrumoje jis puolė to plano pasekmes.

Vargiai amerikiečiai paklausys mūsų premjero. Maršalizmas duoda jiems gerą biznų, kuriuo jie grumoją kitoms šalims.

Duodami pinigais (o jų nesunku gauti iš žmonių pavaldė taksų), Amerikos kapitalistai priverčia kitas šalis pirkti Amerikoje, būti priklausomais nuo Amerikos paramos.

Tuo pat sykiu visos maršalizuotos šalys negali plėsti savo industriją. Kur dėsi savo prekes?

Tai pir skursta tos šalys, darbininkai vargsta bedarbių eilėse.

Premjeras baugino komunistu (šiandien visi baugina komunistu, norėdami ko nors išsiderėti), jei amerikiečiai neduosią progos kitoms šalims užsidirbti dolerių.

Girdi, jos atsisuksią nuo amerikiečių.

Kas svarbiausia, jis tuomi užminė, kad gali būti kitas ekonominis krizis.

Didlapuose pasipylė išsiskūnijim ai nuo Kinijos ir Šiaurės Korėjos pasiūlymo belaisvių klausimu.

Girdi, Lenkija ir Čekoslovakija esančios protarybinės (lyg Švedija, Šveicarija ir Indija būtų ne proamerikoniškos) šalys, negali būti skaitomos neutraliomis.

Suranda daugelį kitų kliūčių.

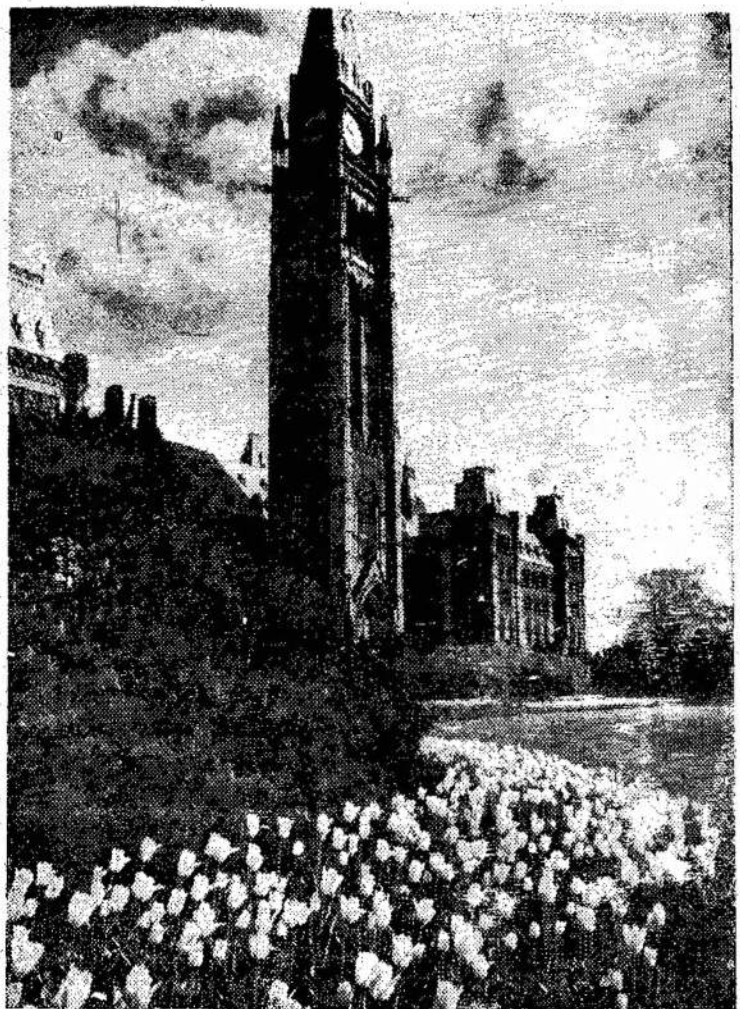
O iš esmės beveik tas pat, ko ir amerikiečiai anksčiau reikalavo.

Iš visų komentarų išrodo, kad baisiai bijomasi, kad "nepriversti" belaisvių grįžti namo.

Didelis daiktas, kad dėl to žūsta amerikiečiai, kanadiečiai ir kiti, kad baigiamas naikinti kraštas.

Tik kelios dienos atgal žuvo virš 20 kanadiečių.

Išrodo, kad šerų vertė sto-

Kanados sostinė Ottawa pavasarį. Čia matote vaizdą prie parlamento rūmų, prieš kuriuos pasodinta 750,000 tulpių. Skelbiamas tulpių festivalis nuo gegužio 16 iki 24 ir kviečiami vizitorai iš kitų vietų aplankyti sostinę jos pasipuošimo metu. Tulpės jau žydi.

Ką Kiti Rašo

Už Visuotinės Taikos Ir Tarptautinio Saugumo Sustiprinimą

Balandžio 11 d. "Pravdoje" buvo paskelbtas Tautų kongreso taikai ginti Komisijos laiškas, kuriuo ji kreipėsi į TSRS, JAV, Kinijos Liaudies Respublikos, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybes su pasiūlymu pradėti derybas, siekiant sudaryti Taikos Paktą tarp penkių didžiųjų valstybių. Prie laiško buvo pridėtas Tautų kongreso taikai ginti Kreipimasis, kuriame sakoma:

"Būtinumas atsisakyti nuo panaudojimo jėgos, kaip tarptautinių konfliktų sureguliuojimo priemonės, kasdien darosi vis didesnis.

Jau 600 milijonų vyrų ir moterų visose šalyse, jausdami pilnutinę atsakomybę už savo parašus, padėjo juos po reikalavimu dėl derybų tarp penkių didžiųjų valstybių su tikslu sudaryti Taikos Paktą.

Eilės žymių srovių viešojoje nuomonėje atstovai taip pat pasisakė už atsisakymą nuo jėgos politikos — derybų politikos naudai. Išreikšdamas žmonijos valią, Tautų kongresas taikai ginti, susirinkęs Vienoje 1952 metų gruodžio 12 d., iškilmingai kviečia Jungtinių Amerikos

vi pirmoj vietoj visų kitų reikalų.

J. Y.

ris taip gyvai domintų plačiausius įvairiausių šalių gyventojų sluoksnius, kaip taikos klausimas. Vis masiškesni mitingai, demonstracijos, susirinkimai, konferencijos ir tautų kongresai skiriami kovos už taikos išsaugojimą ir sustiprinimą klausimams.

Taikos idėja užvaldo liaudies mases. Tautos supranta, kad jeigu penkios didžiosios valstybės, kurių gyventojai sudaro beveik pusę žmonijos, gyvens taikoje, tai tuo pačiu bus užtikrinta visuotinė taika.

Taiki Tarybų valstybės politika įkvepia visus dorus žmones, kovojančius už kelio užkirtimą naujam pasauliui. Visose šalyse, visuose žemynuose auga ir plinta šiuo laikų judėjimas — taikos sąjūdis.

Pradėdant nuo pirmojo kongreso, įvykusio Paryžiuje 1949 metų pavasarį, ir iki šios dienos, susitarimo tarp penkių didžiųjų valstybių lozungas yra viena iš svarbiausių idėjų, įkvepiančių daugiamilijonines mases.

1951 metų vasario mėnesį Pasaulinė Taikos Taryba kreipėsi į visus geros valios žmones ir į visas organizacijas, siekiančias sustiprinti taiką, ragindama pasirašyti Kreipimąsi dėl atviro visoms valstybėms Taikos Pakto sudarymo tarp penkių didžiųjų valstybių.

Šis raginimas pateko į dėkingą dirvą. Visur, net tose šalyse, kur pats žodis "taika" yra uždraustas ir kur veikla taikos naudai baudžiama kalėjimu, šimtai tūkstančių geros valios žmonių diena iš dienos dirbo pasiaukojamą darbą, rinkdami parašus po Kreipimusi dėl Taikos Pakto sudarymo.

600 milijonų vyrų ir moterų, priklausančių įvairiems socialiniams sluoksniams ir besilaikančių įvairių politinių ir religinių įsitikinimų, sugėbė susitarti ir pasiekti bendrą nuomonę svarbiausiuoju ir pačiu pagrindiniu klausimu — taikos klausimu.

Toks daugiamilijoninių masių vieningumas rodo, kad taikiu bendradarbiavimu šalių tarpe yra suinteresuota didelė dauguma bet kurios valstybės liaudies. Ir jeigu vyriausybė atspindi liaudies valią, ji negali nebūti suinteresuota, kad būtų imtasi tokių priemonių, kurios atitiktų lūkesčius liaudies masių, reikalaujančių sustiprinti visuotinę taiką ir tarptautinį saugumą.

Tarptautinio bendradarbiavimo priešai mėgina suklaidinti liaudies mases ir nuslėpti savo tikruosius tikslus. Jie pasisako prieš Taikos Pakto sudarymą, remdami tuo, kad tokio dokumento pasirašymas esą pa-

ŠYPSENOS

Uždaryk Tą Buteliuką

Viename didmiestyje buso linija ėjo pro skerdyklas. Ta linija turėjo važinėti viena poniutė. Ji sugalvojo gudrybą būdą nugalėjimui nemalonaus kvapo iš skerdyklų.

Artėjant busui prie skerdyklų, ji ištraukia iš ridikulių buteliuką su stipriais kvapais, atkiša jį ir laiko arti nosės. Juo arčiau skerdyklos, tuo arčiau nosės ji kiša tą buteliuką.

Sykį, busui artinantis prie skerdyklų, pasipylė į busą baisi smarvė. Poniutė tiesiogrie nosies kišo buteliuką. Sėdėjęs kitoj pusėj buso žmogus, manydamas, kad ta smarvė paeina iš buteliuko, suriko poniutei:

"Dėl dievo meilės, uždaryk tą buteliuką!"

kirsiąs Suvienytųjų Nacijų Organizacijos autoritetą.

Panašūs argumentai neišlaiko jokios kritikos. Iš tikrųjų, kam nėra aišku, kad pačios Suvienytųjų Nacijų Organizacijos jėga priklauso pirmoje eilėje nuo penkių didžiųjų valstybių valios vieningumo? Kas nežino, kad SNO kertinis akmuo yra taisyklė dėl penkių didžiųjų valstybių vienbalsis kum o svarstant taikos užtikrinimo klausimus Saugumo Taryboje? Šią visų šalių pripažintą taisyklę ignoruoja kai kurios valstybės, kas kliudo Suvienytųjų Nacijų Organizacijai vykdyti jai pavestus uždavinius.

Taikos Pakto sudarymas tarp didžiųjų valstybių sustiprintų Suvienytųjų Nacijų Organizaciją ir priverstų ją tarnauti taikos ir tarptautinio bendradarbiavimo tikslams, vardan kurių ji buvo įkurta.

Tarybinės Vyriausybės pareikštas solidarumas su Tautų kongreso taikai ginti Kreipimusi ir su jame esančiu pasiūlymu atitinka visos mūsų liaudies lūkesčius. Vykdydami savo taikos statybos planus, tarybiniai žmonės nuoširdžiai nori, kad būtų išsaugota ir sustiprinta taika ir visų tautų saugumas. Jie yra už taiką, už platų taikų bendradarbiavimą tarp visų šalių.

Tarybinė liaudis visada buvo ir yra tos nuomonės, kad visų teisingiausia, reikalingiausia ir tikriausia užsienio politika yra taikos tarp tautų politika, pagrįsta savitarpio pasitikėjimu, veiksminga, besiremirinama. — "Pravda" 1953 m. balandžio 28 d.

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Tąsa)

Prisiminė man Lietuva, juk ir ten būdavo panašiai, tik ant mažyčio maštabo: užprašydavo kaimyus ant talkos, kad rugelius nukirsti ar linus išminti, ar nesistengdavome tenai kiekvienas kuo platesnį pradalgį iškirsti, kuo greičiau prisivyti ir pralenkti pirmutinį kirtėją? Ar nesididžiudavo kiekvienas mergina, kuri daugiausiai pėdų suriūdavo ar linų išmindavo, ar vyras, kuris geriausiai dalgę išplakdavo, ar pievoje pradalgį smarkiausiai išvartydavo, visas kaimas, visa apylinkė žinodavo, o čia pas juos žino ir gerbia smarkuolius visa Čekoslovakija, o dabar jau ir Tarybų Sąjunga ir Kinijos Liaudies Respublika.

Mums išrodė, kad mes einame gulti patys paskutiniai, bet koridoriuose pilna skubančių vyrų ir moterų, girdisi įvairių įvairiausių kalbų, ten kiniečiai, ten indusai, ten Pietų Amerikos delegatai. Matosi nemažai ir maišytų grupelių, perkalbėtojų pagalba mėgina gauti paaiškinimus apie naują gyvenimą, apie žmonių atsinešimą į naują santvarką. Žodžius, kaip: komunizmas, socializmas, ekonomija ir daugelis kitų, galima suprasti keleriose kalbose. Čia matai, kaip kiekvienas jaučiasi laisvai. Valdinininkai ar viešbučio aptarnautojai, delegatai, ar vietiniai piliečiai, kiekvienas be baimės išreiškia savo nuomonę, savo pažiūras. Kalba apie taiką negrėsia praradimu darbo, kaip kad daugelyje šalių, iš kur yra atvykę delegatai. Už minutės kitos ir mes jau savo kambariuose. Čionai taip, kaip ir Amsterdamo viešbutyje, reikia įeiti į kambarį per dvejas duris, taip, kad kambarį nuo koridorių skiria dvejos durys ir prieangis, dėlto ir einančių kalbų jau nesigirdi. Skubame į dideles maudykles, pilnas karšto vandens. Sakoma, kad tas padeda šalčio greičiau nusikratyti, kuris mane dar vis kamuoja, kaip persišaldžiau ant laivo. Per atviras duris girdisi karšti ginčai iš gretimų kambarių, tai mano bendrakaičiai montrealiečiai stengiasi išspręsti kažką — gaila, kad nesuprantu prancūzų kalbos, bet iš tarptautinių žodžių išrodo, kad ginčai yra rimti ir svarbiais klausimais. Anglų patarė sako, kad "žingeidumas užmušė katę". Mano žingeidumas man nesuteikė mirties, bet nedavė progos užmigtį dar dvi ar tris valandas — vos spėju paklausti, kame dalykas, už ką eina ginčas, gal abu išimylėjote

Čekoslovakę geltonplaukę, taip mano prieteliai įmaršavo į kambarį vien apatiniais drabužiais pridengti, išrodė gana juokingi.

"Dalykas štai kame", pradžioje vienas. "Mudu pradėjome kalbėti, kodėl Čekoslovakijos žmonės turi jau naują tvarką, o mes gyvename ar vis palyginamai primityviškoj visuomeninėj santvarkoj? Šis vienas vakaras Čekoslovakijoje davė man daugiau supratimo, kodėl šie žmonės žengia pirmyn, negu kad skaitymas visų knygelių, kurias išleidžia visos pažangios grupės Kanadoje. Tu pats gal būt dar geriau galėjai pastebėti, su koku išimtinumu, su koku pasiryžimu kalba kiekvienas tau ar nan nepažįstamas vyras ar mergina. Tie patys jaunuoliai gynė savo šalį, savo idėjas ir idėjas visų darbo žmonių visą laiką, net ir hitlerinei okupacijai viešpataujant, kada grėsė jiems mirtis, o ką gi mes darome Kanadoje? Nežinau, kaip pas jus Vakarinijoje Kanadoje, bet pas mus Kvebeko provincijoje, tai dalykai nelabai džiuginanti. Vos Duplesis paskelbė savo 'Spynos įstatymą', kuris uždraudžia laikyti susirinkimus, nes svetainės bus uždarotos su policijos pagalba, tai, rodos, kad didžiama to tik ir belaukė, užsidarė namie ir neima jokio dalyvavimo. Aš žinau grupę, kuri išlipino lapelius prieš mobilizaciją net keliuose kvartaluose, ir niekas jų netrukdė, o mūsų apmokami revoliucionieriai sėdi karčiamose ir skundžiasi, kad veikimas yra sunkus, žiaurus priemjero Duplesio įstatymas. Ar tu manai, kad Hitleris davė premijas tiems, kurie kovojo už jo sumušimą? O visgi šie vyrai ir moterys laimėjo — neturiu sakyti laimėjo, nes čia ne loterija — čekoslovakiai, rumunai, bulgarai, lenkai, lietuviai, latviai, estai, rusai, kiniečiai išsikovojo naują santvarką, o mes klajojame primityviškoj. Pas mus gi sąlygos planuotai ekonomijai yra daug palankesnės, kaip jiems čia, Europoje. Kanada yra viena iš turtingiausių šalių pasaulyje, mes turime galimybių sukurti ne tik sau geresnį užtikrintą materialį ir kultūrinį gyvenimą, bet savo gamtos turtais padėti ir kitiems".

Mėginau aš ir kitas montrealietis pertraukti jo kalbą, bet jis kalbėjo, girdi, tik duokite jam pabaigti.

"Paimkime Prancūzų Kanadą — mūsų žmonių yra virš trijų milijonų, o didžiausiam mieste Montreale gyvenyse organizacijose vy-

raujanti srovė yra ukrainiečiai, žydai, rusai, lenkai, arba kiti ateiviai, jie negali suorganizuoti prancūzų".

"Tas tiesa, tas tiesa", pažėjau įterpti, "ir aš pilnai tikiu, kad prancūzus suorganizuos tik prancūzai, lietuvius — lietuviai, lenkus — lenkai. Tarpe žydų geriausia barba atliks žydai, tarpe kiniečių — kinai, o pagalba yra reikalinga visiems. Juk mes vykstame į Vieną, kur sutiksime tūkstančius atstovų iš visų pasaulio šalių ir stengsimės padėti vieni kitiems, kaip išrišti svarbiausią uždavinį žmonijos istorijoje: sustabdyti naikinimą vieni kitų ir žengti į aukštesnį žmonijos išsivystymo laipsnį, kuriame užmiršime odos spalvas ar žodžių skambėjimą, o galvosime visapasaulinio mastu, o ne vietiniu. Išspręskime svarbiausias uždauotis pirmiausiai, o antraeilus sekančioje vietoje ir taip toliau".

Gal būt, kad tas vynas, darytas Hungarijoje ar Rumunijoje, pratęsė mūsų įdomias diskusijas. Vis gi, tema buvo mums visiems įdomi. Dėl esančių aplinkybių Kanadoje, apleisiu mūsų Korėjos karą veterano išreikštą nuomonę. Jo paskutiniai žodžiai tą naktį buvo: "Hey, vyrai jau trečia valanda ryto, laikas kiek primigti".

Kokia trumpa ir nepamirštama naktis. Rodos tik atskleidėme švairius baltus užtiesimus, po kuriais ištempotos baltos lininės paklodės, o štai jau girdime laikas keltis. Kaip malonu būtų pamiegoti, bet juk šiandien yra 12-ta diena gruodžio, prasidės istorinis kongresas, kad tik nesuvėluoti.

Visur, kur tik praeini viešbutyje, pažįstami ir rodos nematyti žmonės linki laimingos kelionės ir surasti būdus, kaip užtikrinti išlaidų kymą pasaulinės taikos.

"Kai grįšite namo, mėginkite vykti per Pragę, mes tiek daug norime jums parodyti, tiek daug papasakoti apie mūsų šalį ir miestą, o taipgi išgirsti iš jūsų apie Kanados tgyvenimą", kalba jau pagyvenusi moteris, kambarių prižiūrėtoja.

Autobusan eina Kinijos delegatai, Kanados ir kitų šalių. Prie vairuotojo stovi trys jauni nariai iš Čekoslovakijos taikos komiteto. Pasiimindami jie kalba per garsiakalbį nupasakodami įdomesnes istorines vietas. Paaškinimus suteikia rusų, ispanų ir anglų kalbomis, kartais kalba du atskirai skirtingomis kalbomis, kas sudarė įdomų mišinį.

"Tenai matyti Karlovsko kras", aiškina jaunuolis anglų kalba, "statytas keletas paminklų atgal. Tais laikais buvo labai didelė struktūra, tiesa, tiltas, su mažais palydimais, išsilaikė gerai ligi dabar ir yra naudojamas suolatiniam susisiekimui. Yra legenda, kad statant tą tiltą į kalke buvo dedama laušinių, kurie buvo renkami visoje šalyje, dėlto, būkai, ir išsilaikęs iki šių dienų."

Į visas puses gatvėkariais, autobusais ir dviračiais traukė minios žmonių. Pilni buvo šaligatviai pėsčiųjų, apsiengusių šiltais paltais, kurių ilgis buvo žemiau kelių. Minioms žingsniuojant, kartais subaludavo skvernai ir pasirodydavo avių kailių pamašalas.

"Tik pamanykit, kiek tų avių buvo reikalinga, kad įdėti šiems visiems paltams pamašalus nuo kalnietaus ligi apačios", kalbėjo lyg pati sau, neatkreipdama galvos nuo lango, mano sankeleivė.

Išrodė, kad kiekvienas delegatas nori pamatyti kiek galint daugiau, kai kurie daro užrašus, kas jiems išrodo įdomesnio. Mane įdomino nepaprastai šiltai išrodantis apsiengimas ir apsiavimas, tvarkinga visų eiseną, be to nežmoniško skubėjimo, grūdimosi, kuris tenka matyti Vancouveryje, Toronte ar Montreale. Neteko pastebėti nei vieno asmens, kuris bėgtų pasigauti autobusą ar taksį, kaip kad yra priimta pas mus Kanadoje. Nepaprastai domino mus visus krautuvės, rodos kimšte prikimstos maisto produktų, visuose languose, taipgi nemažas skaičius moterų, kurios nešėsi kiškius, tokio didumo, kaip kad tekdavo matyti Lietuvoje. Turbūt jos ėjo namo iš rinkos, juk į darbą kiškius negi nešis.

Privaziavus prie gelžkelio stoties, matėsi minios žmonių, viduje prie langelių ilgos eilės laukiančių nusipirkti kelionei bilietus. Laimingi buvome mes, kad mūsų bilietus mums išpirko taikos komiteto nariai, dar iš vakaro, taigi eilėse laukti neteko. Mes džiaugėmės, kad turime progą stebėti nors mažytę dalį Čekoslovakijos gyvenimo. Kanadietis gelžkeliečių delegatas skubėjo prie garvežių, jis mat išdirbo Kanadoje prie jų apie 25-kis metus, tai jam nei viena dalis nėra svetima. Man išrodė, kad vagonai ir garvežys yra mažesni, negu Kanadoje, tą patvirtino ir jisai, paaiškindamas, kad Europoje traukiniai gal būt nedaro tokių ilgų kelionų be sustojimo, kaip Kanadoje, dėlto gal ir yra mažesni. Moteris, apie 45-kių metų amžiaus, apsiengusi storu vatiniu, ėjo nuo ratų prie ratų ir pylė

alyvos, kitos jaunesnės moterys ar mergiros eidamos lavinėjo nurodymus traukiniui krovėjams, kaž ką knygėlėse užrašinėdamos. Kiekvienas vertėjas ir vertėja buvo klausinėjami įvairių gyvenimo dalykų, svarbių ir bereikšmių. Daugiausiai įdomavosi ekonominiais klausimais: kiek darbininkai uždirba, ką daro su sutaupomomis ir taip toliau. Čia jaunas vertėjas rodė savo banko knygėlę, aiškindamas, kiek kurį mėnesį uždirbo, kiek ir ant ko praleido, kiek liko. Pasirodė, kad ir naujokai stantvarkoj bankai moka nuosimčius ir net didesnius kaip Kanadoje. Kuomet Kanados bankai moka tik pusantro procento, jiems Čekoslovakijoje moka už taupomus pinigų du procentus. Laimingesni buvome tie, kurie galėjome susikalbėti su šios šalies piliečiais be perkalbėtojų, nes kartais prie vertėjų nebuvo progos nei priėti. Bendrakeleivis Zazalenchuk, Kanadoje gimęs ukrainietis iš Saskatchewan provincijos, bei ukrainiečių delegatas Krenz ir aš, kalbėjome su socialistinės šalies piliečiais tiesioginiai. Nesinorėjo trukdyti dirbančių žmonių, ypatingai čia, stotyje, kur tiek svetimšalių delegatų, o taipgi matėsi karvių keletas ir karininkų su valiskomis, gal darbininkai bijos kalbėti, abejojuau sau pats. Pastebėjęs, kiek nuošaliai senuka, gal apie 50-tes ar 60-tes metų amžiaus, kuris su beržine šluota valė šaligatvį (nematęs buvau beržinės šluotos per 23 metus, taigi ir paprasta šluota buvo įdomi pamatyti iš arti), paklausiau:

"Kiek, seneli, uždirbate, kiek jums moka už šį darbą?" Pasisakiau, kad esu iš Kanados ir noriu palyginti su mūsų darbininkų uždarbiu.

"Uždirbu per mažai, per mažai, kiek aš uždirbu tik 3,000 korun", kalbėjo, taip garsiai, kad net atkreipė praieinančių keleivių atydą, kurie šypsojosi žiūrėdami į mane ir senuką. Lyg netikėdamas, kad aš suprantu jo kalbą, priėjo prie vagono ir sukreida užrašė 3,000 korun. Stebino mane ne senuko uždarbis, bet jo atvirumas, aš maniau, kad jei žmogus nusiskųs, tai bent patyloimis, kaip kad mes darome Kanadoje — apsidairome, kad negidėtų viršinininkai, o čia jis kalba be baimės, atvirai.

(Bus daugiau)

SAKO VIETNAMEČIAI TRUPUTĮ PASITRAUKĖ

HANOI. — Prancūzų oro žvalgai raportuoja, kad vietnamečiai atsitraukė keletą desėtkų mylių atgal nuo Laosos sostinės.

Jie, tačiau, puolą du francūzų postus, kurie buvo apsupti ir palikti užpakalyje.

Kas

(Tą "Legali" Kova

Malajos Konja, Pan-Mala, Sąjunga, Jaunųjų Malajos Išlaikos Moterų Demokratinė Sąjunga, Armėnų Draugija ir tvi jos Profsąjungos tuomet vedė. Profsąjungos mėjo ir 1947 kalbama Singa yra šalies valdymo darbo pasėčiau, tuojaus britų autorite

Sultanai, kuru japonais, pasodinti ant galia žymiai padėjo augti partiniu charakteru mimas etniškai ir reikalavimas autonomijai. Malajos vald britų administracijoje tarnautojai Onn J' Afar is Nacionalistinė nuzacija, kuriam ramą teikė kolir sultanai. Davo specialat malajiečių priindėnus, išsaučius nacionalistų ir sudarymą Malajų Draugijos. mi kitiems, indinkai sudarė 1 nu Kongresą.

Britų politil dirbtinai pildė nerado plata tarp masių žmgai, bandymas tarp profsąjur "darbo unijas" sekmių. Gegu

Užsitik

Sūny Savit

VAJUS T

Laike V

Dr.

Turi apie

Savo Ne

Nario M

Dėl infor

Ch. Narus

Kas Dedasi Malajoje

(Tęsa)

"Legali" Kova

Malajos Komunistų Partija, Pan-Malajos Valstiečių Sąjunga, Jaunimo Korpusas už Malajos Išlaisvinimą, Malajos Moterų Draugija už Išsilaisvinimą, Malajos Demokratinė Sąjunga, Būvusių Liaudies Armijos Kovotojų Draugija ir tvirta Pan-Malajos Profsąjungų Federacija tuomet vedė "legale" kovą. Profsąjungos greitai pasižymėjo ir 1947 metais buvo kalbama Singapore, kad jos yra šalies valdytojos. Politinio darbo pasisekimas, tačiau, tuojaus sukėlė nerimą britų autoritetuose.

Sultantai, kurie kolaboravo su japonais, buvo tuojaus pasodinti ant savo sostų, o jų galia žymiai praplėsta. Pradėjo augti partijos, kurių esminiu charakteriu buvo reikavimas tiktai vidurinės autonomijos dėl būsimos Malajos valstybės. Buvęs britų administracijos civilinis tarnautojas ponas Dato Onn J' Afar įsteigė Jungtinę Nacionalistinę Malajos Organizaciją, kuriai tiesioginę paramą teikė kolonialė valdžia ir sultantai. Dato Onn reikalavo specialaus traktavimo malajiečių prieš kiniečius ir indėnus, išsiskirdamas kiniečius nacionalistų į opoziciją ir sudarymą Malajos Kiniečių Draugijos. Nepasiduodami kitiems, indėnai prekybininkai sudarė Malajos Indėnų Kongresą.

Britų politikai, nežiūrindami dirbtinai pildomų pažadų, nerado plataus pritarimo tarp masių žmonių. Priešingai, bandymas gauti paramą tarp profsąjungų įsteigiant "darbo unijas" nedavė pasiekimų. Gegužės 1, 1947

metais, visą pusiausio eko nomiją suparalyžiavo visuomenas streikas.

Spauda ir Sukilimas

Nuo tada stebėjotai, pradžioje Singapore, pamatė, kad situacija kristalizuojasi. Buvo uždrausti streikai ir 1948 metų pirmosios gegužės demonstracija. Keli britų pulkai užėmė pozicijas gatvėse Singapore; bet profsąjungos nesitraukė, nors rekomendavo nariams būti išmintingais ir nerengti demonstracijų, kurios privestų prie skerdynių.

Singaporo spauda džiūgavo, kad profsąjungos byra, kad jų galia buvo perkainuota. Ir, kad užbaigti darbą nakties metu, birželio 12 1948 metais, britų policija pravedė masinę ablavą, suimdamas unijistus, kovingus komunistus, demokratinės sąjungos narius ir t.t. Birželio 20 buvo paskelbta apsupimo padėtis. Liepos 23 dieną visos Pan-Malajos organizacijos, įskaitant profsąjungų federaciją ir antijaponišką kovotojų draugiją, buvo paskelbtos nelegalėmis, kurių nariai gali būti areštuoti.

Bet tuo metu kareiviai, karininkai, policininkai ir malajiečiai britų agentai jau krito nuo kulku Malajos Liaudies Išsilaisvinimo Armijos, kuri išleido atsišaukimą į liaudį, šaukiantį sukilti, po kuriuo pasirašė Pan-Malajos politinės partijos, organizacijos ir profsąjungos. Gruodžio 1, 1948 metais, Pan-Malajos Valstiečių Sąjunga, Jaunimo Korpusas už Malajos Išsilaisvinimą ir Malajos Moterų Draugija už Pasiluosavimą išleido manifestą, kuris tapo politiniu liaudies pasipriešinimo čar-

teriu. "... Iki šiol mes kovojome Konstitucijos rėmuose, bet, birželio 20, 1948 metų imperializmas pradėjo brutalią karą prieš Malajiečius žmones, paskelbdamas apsupimo padėtį... kitais žodžiais, konstitucinė kova uždėdžia vietą ginkluotai kovai".

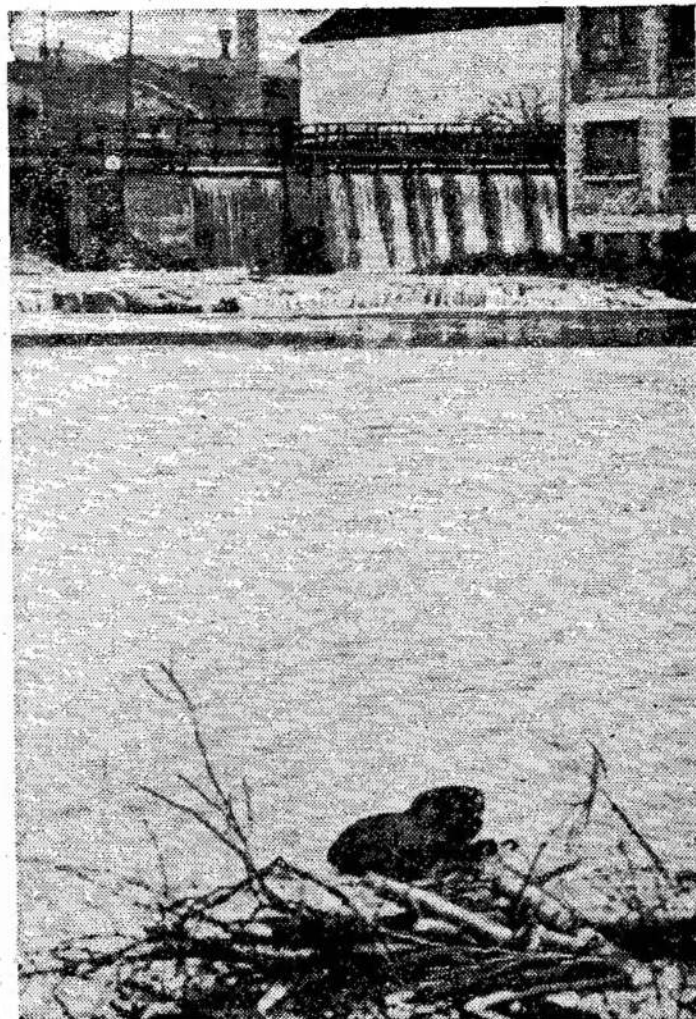
Komunistų Partija ir Pan-Malajos Profsąjungų Federacija išleido panašius atsišaukimus.

"Banditai"

Nuo pat pradžios, kolonialė administracija atsisakė pripažinti politinį sukilimo charakterį. Kas liečia J. O. A. u. k. š. tenybės (darbiečių) valdžią, tai buvo "saujos banditų" darbas. Buvo manoma, kad tokiu būdu bus galima išvengti britų ir tarptautinės opinijos sukrėtimo. Londonas padavė skaičius ir spauda priėmė, kad Liaudies Armija turi nuo 3,000 iki 5,000 kareivių.

Gali būti keista, kad 5,000 nereguliarių galėtų išlaikyti per 5 metus 200,000 kariuomenės ir policijos (neskaitant 350,000 "naujokų" policininkų, apmokamų nuosimotų). Tai vėl pavyzdys bandymo sumažinti sukilimo dydį ir padaryti jį lokaliu izoliuotu faktu, neturintiu patriotinio ir tautinio charakterio. Bet visuomet būna tokių žymių lyderių, kurie paleidžia katę iš maišo: lordas Killearn, buvęs Britanijos generalkomisionierius Pietrytinėje Azijoje, kalbėdamas lordų rūmuose apie "banditus", balandžio 5, 1950 metais, pasakė: "Aš galvoju ar jų charakteris nepasikeitė, ir ar mes nesuduriame su partizaniniu karu. Aš pats manau, kad taip ir yra. Mes sužinojome, kad jie yra gerai organizuoti į batalionus, kuopas ir labai gabiai vadovaujami. Juos remia didelis skaičius kitų, kurie nešioja uniformų. Jų slaptoji tarnyba labai gera — asmeniškai manau, kad geresnė už mūsų".

Kitas lyderis davė smulkesnių žinių. Pulkininkas Hannad, buvusio vyriausio komandieriaus generalo Briggs štabo narys, kaip paduoda Straits Times balandžio 13, 1950 metų, pareiškė kad "... tenai turi būti mažiausia nuo 4,000 iki 6,000 banditų džiunglėse... 18,000 aktyvių kolaboratorių, prisidengusių farmeriais ir darbininkais... kurie renka pinigus ir provizijas, veikiausiai sudaro 10,000... privalo būti bent 2,000 partijos narių, kurie palaiko organizaciją... skaičius žmonių, kurie moka duokles pinigais ar daiktais gali siekti 500,000. Prie to turi būti daugelis prekėjų, krautuvininkų, susisiekiama tarnautojų ir žemės savininkų, kurie tikrumoje yra partijos nariais. Tad visai nebus

Kanados tautinis žvėrelis (beaver) nenori pasiduoti žmogui užtvankų buvimoje. Čia matote jį bu-

davoiant savo užtvanką ar tiltą ant Gananoque upės Ontarijos provincijoje visai netoli užtvankos.

perdėta, jei opozicijai būtų priskaityta 550,000 žmonių

Idomu pastebėti, kad tuomet, kai priskaitoma kovotojų tiktai 3,000, tai jie "banditai", bet kaip tik skaičius padidėja iki 550,000, tai jie tampa "komunistais". Atviriariau kalbėdamas, Times (London) lapkričio 21, 1951, pareiškė, kad tai nemažas sukilimas.

Faktinai, tai karas visur. Palydovas reikalingas bent kur važiuojant Malajoje. Valdžia paskelbė apgulos padėtį 1948 metais; 1953 metais, apgula yra realybė. Partizanai valdo šalies širdį, kur britai negali įžengti. Jie taipgi kovoja tose vietose, kur britai kontroliuoja. Gatvės nesaugios ir Singapore.

(Bus daugiau)

Jeį Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulį. Skaitykite Liaudies Balsą!

Britai Nusivylę J. V. "Progresu"

LONDON. — Ryšy su Kanados premjero vizitu Washingtono, Britanijos finansų ministeris R. A. Butler išreiškė nepasitenkinimą Jungtinių Valstijų "progresu" perėjime prie naujos politikos, apie ką matomai jis girdėjo, kada jis lankėsi Washingtono su premjeru Churchilliu.

Britanija labai norėtų, kad amerikiečiai vietoj duoti jiems paramą, pirktų britų prekes.

Pats Churchillius yra pasakęs Eisenhowerui, kad jis nori ne išmaldos, o progos užsidirbti dolerius.

PARYŽIUS. — Buvęs Meksikos prezidentas Miguel Aleman lankėsi Maskvoje, kur praleido kelias dienas.

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj
Ištodami!

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TĘSIS nuo KOVO 15 iki GEGUŽIO 15

Laike Vajaus Ištėjimas Perpus Nupigintas

Draugija Gyvuoja nuo 1912 Metų
Turi apie 600 narių ir viršaus \$24,000 kapitalo

Savo Nariams Yra Išmokėjusi Virš \$70,000

Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Dėl informacijų kreipkitės Draugijos Centro sekretoriaus adresu:

Ch. Narush, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius,
mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą
Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St.

Tel. LO. 7152

Namų Adresas

215 KEELE ST.

Tel. LY. 8707

Montrealo žinios

Ugniagesiai Nepatenkinti

Montrealo ugniagesiai, kurie organizuoti į International Association of Firefighters uniją, reikalavo, kad miestas pakeltų algas, sutrumpintų darbo valandas ir bendrai pagerintų darbo sąlygas. Geruoju nesutarus, buvo atiduota išspręsti arbitracinei komisijai. Pastarąjį palaikė miesto pusė ir atmetė jų reikalavimus.

Tokiuo arbitracinės komisijos sprendimu ugniagesiai per savo asociaciją išreiškė didelį nepasitenkinimą. Sulig Kvebeko provincijos naujai išleisto įstatymo, jie (kaip ir kita kuri kita unija) neturi teisės apeliuoti prieš komisijos sprendimą, nei streikuoti.

Montrealo ugniagesių algos mažesnės (apie \$400 į mėtus), negu, pavyzdžiui, Toronte.

Ligoninės Iškašiai Turėtų Priklausyti Kvebekui

Misto tarybos narys, H. Ravary, taryboje diskutuojant paskyrimo iš miesto izdo \$2,000 General de la Misericorde ligoninei, įnešė pasiūlymą, kad "ligoninių budavojimas ir palaikymas priklausytų Kvebeko provincijai, o ne miestui".

Jis savo pasiūlymą motyvavo tuo, kad ligoninės prikimštos pacientais iš kitų miestų ir miestelių, o tuo tarpu miesto gyventojai, takų mokėtojai ligoninių palai-kymui, kartais, sako jis, turi laukti kelias savaites, kol gauna vietos ligoninėje.

Jo pasiūlymas taryboje užgirtas.

Darbininkai Išteisinti

Trys laivų budavojimo įmonės, Canadian Vickers Ltd., darbininkai buvo patraukti į teismą už tai, būk jie laike streiko, pereiniais metais rugsėjo mėnesį, apmėtė akmenimis autobusą, kuris vežė į dirbtuvę streiklaužius. Kadangi teisme buvo prirodyta, kad jie mėtė į tuščią autobusą, be žmonių, todėl teismas juos išteisino.

Sinagoga Nubausta už Nelegališką Vaikų Mokymą

Iš Europos pabėgėliai žydai su savo ultra-ortodoksiniais religiniais įsitikinimais, vadovybėje rabino M. Weider, iš miesto gavo leidimą

1942 m. ir įsisteigė buvusioje privatiškoje stuboje sinagoga. Jie turi apie 50-60 narių. Vėliau jie pradėjo sinagogoje mokyti ir savo vaikus, negavę iš miesto leidimo.

Užlaikymas mokyklos be miesto leidimo, yra prieš įstatymus, nelegalus, todėl jie buvo patraukti į teismą ir teismas nubaudė \$25 pabaudos ir išlaidas. Atsitikime jie vistiek tęstų vaikų mokymą, tai teisėjas patvarkė, kad už kiekvieną mokymo dieną turės užsimokėti panašią pabaudą arba, miesto pareigūnų parėdymu, namai gali būti visai užrakinti.

Nubausti už Margarino Vartojimą

Du Point Fortune gyventojai Gerrard Parson ir Leo Larocque, gegužio 8 d. čia teismo buvo nubausti po \$20 pabaudos už tai, kad pas juos buvo rasta pigesnio sviesto margarino, nors teismo nebuvo įrodyta, kad jie jį pardavinėjo. Priešingai, jie naudojo jį tik sau.

Kvebeko provincijoje, mat, įstatymais uždrausta margariną pardavinėti (kad sviesto gaminimo magnatai galėtų palaikyti aukštas kainas ant savo produktų). Už margarino pardavinėjimą "kaltininkas" gali būti nubaustas iki \$200.

Vargšai darbininkai nubausti ("maža" pabauda) tik už tai, kad pigiau nusipirkę valgė margariną. Teisme, tačiau, jų niekas neklausė, ar jų ištekčiai leidžia nusipirkti gero sviesto, brangesnio.

Pagerbti Skriškai

Pusbrolio Liudviko Skripkos ir artimų bičiulių iniciatyva, gegužio 2 d. buvo pagerbti Jurgis ir Pranė Skriškai, juodviejų vedybinio gyvenimo 25-kių metų sukak-tuvių proga.

Jubilijantams buvo suteikta daug sveikintimų bei linkėjimų ir įteikta dovanos.

Serga

Albertas Simijonas susirgęs. Gydosi namuose. Neteiko patirti kokia liga serga.

Z. Kavaliene jau senai automobilio nelaimėje sunkiai buvo sužeista. Gydosi namie. Jau pradeda sveikti.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Samuolis, Chicago, prisiuntė vieną naują ir keletą atnaujintų prenumeratų su \$5.00 aukų. Aukojo: J. K. Sharley ir J. Staskus po \$1.50; J. Kacucevičius \$1.00 ir du rėmėjai po 50 centų. P. Gutauskas, Toronto,

pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo amerikiečio Ch. Balchuno \$1.50 aukų.

S. Karvelis, Forest, Ont., lankėsi LB raštinėje atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$2.00.

J. Karandzevičius, Port Arthur, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo T. Tamošiečio \$5.00 aukų.

A. Daukantas, Toronto, atnaujino LB prenumeratą Škotijos lietuviui.

A. Diksonas, Winnipeg, paaukojo LB paramai \$5.00.

Ch. Malaske, Winnipeg, atsinaujino sau ir Brazilijos lietuviui LB prenumeratas ir paaukojo laikraščio paramai 50 ct.

P. Moskaitis, Toronto, pasidarbo prenumeratų atnaujinime.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

K. Doveika, Weston, Ont., \$4.00;

L. Buzas, Aylmer, Ont., \$4.00;

J. Alenskis, Stellarton, N. S., \$2.00;

P. Gustaitis, Detroit, \$1.50

J. Lasinskas, Port Arthur, Ont., \$1.00.

Visiems pasidarbovusiems ir parėmusiems LB širdingai ačiū.

Administracija

PRISNIGO 4 COLIUS SNIEGO

SASKATOON. — Tuo tarpu, kai Ontarijoj buvo 94 laipsniai šilumos, tai šiaurinėje Saskatchewanos dalyje buvo šalta ir sniegas krito. Prsnigo 4 colius sniego.

Su oru vyksta tikros keistenybės.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

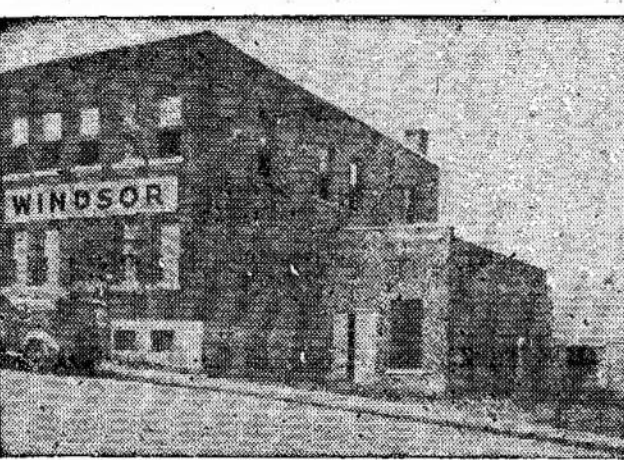
Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655
816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas
2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.
20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 Church Ave. TRenmore 6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų
3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.
EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE
2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kiaučė-
Mūnas, A. Majauskas

50 m.

FRANK, Albert nojo, o sniegu den kalno viršūnė buvusi rūke tą trečią piet, balandžio 29 apie 400 žmonių čia paminėti 50 Frank Slide. Frankas kasyklų kaimas: 200 žmonių. Jis ra vakarinėj Albert Varnos Lizdo Perėjų pusės.

Frank Slide mas), viena iš didžiųjų nelaimių Ktorijoje, įvyko balandžio 1903 metais, kada vo 600 gyventojų kuriame gyveno mainieriai su šeimomis. ryto Turtle karnė, nuo 70 iki 90 rny kalkakmenio, g sukietėjusių smilkių ir skalų, 4,000 pėdų storio, kalno šlaitu žemę pėdų aukštumos užvertė Frank milies kasyklą ir grola uždengė 3,200 tų 100 pėdų stovų vyko kelių minučių taip tebeguli ir ši: mindama baisų įlai uolos, dažnai džio, išsimėtę po žemę. Yra žinoma, kad žuvo. Bet yra mažiau žuvo daug daugiau.

Susirinkusių pavykį tarpe buvo tų, kurie išliko gdaugelis jų giminių ir Bellevue ma galėjo dalyvauti, dirbti, nors kiti neturėjo darbo.

Kalbėtojų tarpe riu tikėjimų kunigdybės ir provincijos pareigūnai Moss, anglikonų Colemano, pasinaga ir pasakė antičką kalbą, išbarcinkusius, kurių daug mainierių di po dvi dienas įsada mas, kad šiand perdaug ištvirkė, mo nuo lopšio ik sai pamiršdami, kgyveno jų pirm mažai skundėsi. nuo provincialės biznierių truput apie žuvusius, be sia kalbėjo apie Frank Slide yra c tų atrakcija, kuri ditorijų valdžia visą pasaulį. Išrom užgriuvimas dievo duotas provincijai.

Nei vienas li neužsiminė, kad t vo darbo žmonės siai ir jų šeimos. liam Gray, Blair

50 m. Nuo Frank Slide

Rašo Ben Swankey

FRANK, Alberta. — Lynejo, o sniegu dengta Turtle kalno viršūnė buvo paskendusi rūke tą trečiądienį piet, balandžio 29, kuomet apie 400 žmonių susirinko čia paminėti 50 metų nuo Frank Slide. Frank yra mažas kasyklų kaimas su beveik 200 žmonių. Jis randasi pietvakarinėje Albertoje, prie Varnos Lizdo Perėjimo iš rytų pusės.

Frank Slide (užgriuvimas), viena iš didžiausių natūralių nelaimių Kanados istorijoje, įvyko balandžio 29, 1903 metais, kada Frank buvo 600 gyventojų miestelis, kuriame gyveno daugiausia mainieriai su šeimomis. 4.10 val. ryto Turtle kalno viršūnė, nuo 70 iki 90 milijonų tonų kalkakmenio, gulinė ant sukietėjusių smilčių, anglies ir skalų, 4,000 pėdų pločio ir 500 pėdų storio, nuslinko kalno šlaitu žemyn iš 1,300 pėdų aukštumos ir dalinai užvertė Frank miestelį, anglies kasyklą ir geležkelį. Uola uždengė 3,200 akrų plotą 100 pėdų storio. Tas įvyko kelių minučių bėgyje. Ir taip tebeguli ir šiandien, primindama baisų įvykį. Gabalai uolos, dažnai namų dydžio, išsimėtę po visą slėnį. Yra žinoma, kad 66 asmenys žuvo. Bet yra manoma, kad žuvo daug daugiau.

Susirinkusių paminėti šį įvykį tarpe buvo visa eilė ir tų, kurie išliko gyvi, taipgi daugelis jų giminių. Blairmore ir Bellevue mainieriai negalėjo dalyvauti, nes turėjo dirbti, nors kitą dieną jie neturėjo darbo.

Kalbėtojų tarpe buvo įvairių tikėjimų kunigai, savivaldybės ir provincinės valdžios pareigūnai. Rev. H. Moss, anglikonų kunigas iš Colemano, pasinaudojo proga ir pasakė antitarbininkiską kalbą, išbardamas susirinkusius, kurių tarpe buvo daug mainierių dirbančių tik po dvi dienas į savaitę, sakydamas, kad šiandien žmonės per daug ištvirkę, nori saugumo nuo lopšio iki grabo, visai pamiršdami, kaip sunkiai gyveno jų pirmtakūnai ir mažai skundėsi. Kalbėtojai nuo provincinės valdžios ir biznierių truputį užsiminė apie žuvusius, bet daugiausia kalbėjo apie tai, kad Frank Slide yra didelė turistų atrakcija, kurią socialkreditorių valdžia garsina po visą pasaulį. Išrodė, kad kaimo užgriuvimas buvo tikrai dievo duotas palaiminimas provincijai.

Nei vienas iš kalbėtojų neužsiminė, kad tą dieną žuvo darbo žmonės, angliakasiai ir jų šeimos. Tikrai William Gray, Blairmore majo-

ras, savo kalboje pasakė: "Nepamirškime šios atrakcijos tikros reikšmės".

Nei vienas iš kalbėtojų neužsiminė apie 18 angliakasių, kurie dirbo kasykloje tą rytą 50 metų atgal. 16 iš jų pavyko išsigelbėti, nors jie buvo užgriūti kasykloje ir turėjo išbūti daugelį valandų. Jie išsikasė į viršų, per kurį nuslinko masė uolos. Steve Andros, vadovaujantis Colemano angliakasių unijos narys, papasakojo man, kaip jo tėvas, vienas iš tų 18, pergyveno kartu su kitais tą baisią nelaimę, kaip kiti mainieriai gelbėjo šeimas iš degančių namų.

Nei vienas iš kalbėtojų neprisiminė apie didvyrį, CNR brakmeną Sid Choquette. Jo traukinys atvyko į Frank tuoj po užgriuvimo. Jis prisiminė, kad Spokane Flier turi tuojaus atvykti iš kitos kalno pusės. Jei nebus jis įspėtas, jis smogs į nugriuvusią uolą ir suduš. Nežiūrėda-

mas pavojaus savo gyvybei, tamsioje, uoloms dar tebesiraičiojant, jis nubėgo virš mylios ir laiku sulaukė traukinį. Jis buvo puikus heroizmo pavyzdys.

Daug metų po to, grupė iš trijų jaunų vyrų, Ludwig Sterba, L. Wejer ir Tony Patera (vėliau buvęs Frank majoru, o šiandien Blairmore angliakasių skyriaus prezidentas ir DPP kandidatas), tuo pat laiku, kada buvo antiras vieškelis tiesiamas, rado vežimo ratą, puodų, skauradų ir tris skeletonus aukų to užgriuvimo. Buvo supiltas kapas atžymėjimui tos vietos. Šiandien čia atsibuvo 50 metų sukaktuvių ceremonijos.

Frank Slide legenda ir atmintis yra minima liūdnoj baladėj "Ballad of Frank Slide", kurią Ed. McCurdy dainavo keletą sykių ant radio.

Ateis ta diena, kada bus parašyta pilna Frank Slide istorija ir atiduota atmintinai pagarpa didvyriui Sid Choquette ir tiems narsiems angliakasiams, kurie kasdien kenčia baimę mirties žengdami į kasyklas.

Grižtant į Tėvynę

Antanas Vaivuskas

Kaip Mums Atrodė Dakaras — Dakaras — prancūzų kolonijos uostas. Nuo dėnio žiūrint, tartum vos tepakilęs nuo vandens paviršiaus. Akis neužmato aukštesnio pastato. Uostas didelis. Senas. Laike paskutinio karo, sa-

koma, buvo smarkiai vokiečių apgriautas. Ant molų sukrauta anglis, įrengti naftos bei aliejaus vamzdžiai, kuriais laivai pakraunami kuru.

Pasirengėme Dakarą aplankyti. 15-tą valandą nusi-

George Whitford iš Southend, Anglijos, su žmona ir sūnumi prie laivo Samaria, kuriuomi plauks Kanadon. Su čia matomomis transpor-

tacijos priemonėmis tikisi pervaziuoti skersai Kanados. Jie čia demonstruoja, kaip jie važiuos skersai Kanados. Truksią 3 mėn.

leidome laiptais ir, po devynių parų kelionės vandenynu, pirmą kartą atsistojome ant žemės.

Įdomu jau nuo čia pat. Baltveidis — retenybė. Matai vis negrą. Bet negrai ne toki, kokius mes pažįstame Pietų Amerikoje. Tiesa, juodi kaip anglis, tačiau jų veido bruožai smulkesni. Lengva pastebėti, kad čia yra įvairiausių Afrikos negrų genčių sumaišymas. Yra negrų, panašių į malajiečius; yra negrų panašių į arabus ir į mongolus, o taip pat yra ir priplotomis nosimis bei didelėmis storomis lūpomis. Moteriškos lyties yra ir tikrai gražių bruožų, tamsios bronzos spalvos negrių. Vyrai aukšto, tiesaus ūgio. Ūgi ir tiesią figūrą jiems padaro ir iki žemės ilgas drabužis, panašus į moteriškus marškinius, dažniausiai juodos, tamsiai mėlynos spalvos. Baltveidžiai, tuo tarpu, dėvi trumpas kelines ir vietoj švarko — marškinius.

Keliolika negrų netoli laivo laiptų, ant žemės išdėliotus, siūlo pirkti įvairius rankdarbius: kaulinių šukų, karolių, riešinėlių, iš medžio išdrožtų stovylėlių, vaizduojančių kažkokius negrų dievus, iš krokodiliaus odos padirbtų piniginių, šliūrių, moteriškų ridikiulių ir dar kitų smulkių papuošalų. Dvieju dolerių vertės daiktui užprašo 12 dolerių! Kai tariamasis pirkėjas papurto galva ir nusisuka, negras seka iš pasakos ir:

— Kvanto dare? (Kiek duodi?)

Paėjėję uostu pamatėme, kad pėsti nepasieksime uosto. Saulė kaitino viršūgalvius. Sulaikėme taksį. Juodas šoferis mus septynius sutiko už 400 Senegalijos frankų pristatyti į centrą, kuris esąs už 7 kilometrų nuo priplaukos. Kai sulipome į taksį, šoferis paklė kainą iki 500 frankų. Girdi, su mano Doryte esate aštuoni...

Už 12 minučių pasiekėme centrą, arba kaip prancūzai vadina — vilą. Vietos gyventojai kalba savąja ir prancūzų kalbomis.

Miestas neprastai išrodo. Gatvės asfaltuotos. Daugiausiai viena-aukščiai namai. Pavaikščioję centrinę miestą gatvėmis, nematėme nė vienos maisto produktų krautuvių, nė vienos duonos kepyklos, mėsinės. Norėjome nusipirkti vaisių. Nėra. Užsukome į vieną konfiteriją, nors šalto išgerti. Dorytei paprašėme pieno. Atnešė pieno miltelių skiedinio. Viskas liko negėres.

Negrai kramto kokią tai nendrę. Sako, kad tai nuvalo dantis. Juodaodžių persekiojimo dėl to, kad jie kitos spalvos, mes nematėme. Kartu su baltaveidžiais maišosi ir negrai.

Apie negrų skurdų gyvenimą mes patyrėme pačiame Dakaro centre. Matėme dakariečius nuplyšusius, basus, besėdinčius ant šaligatvių, ant rūmų laiptų. Ties kiekvienu skersgatviu, beveik ties kiekviena konditerijos parduotuve, kavine į praeivi tiesiasi išmaldos prašanti ranka. Išmaldos prašo seni ir jauni, sveiki ir invalidai.

Centrinėje aikštėje ir jai artimose gatvėse pilna pardavėjų, kuriuos jau pažinome iš laivo nulipę. Tik truputėly sustok, ir pulkas juodų vyrų tave apspinta, primygtinai siūlydami savo mažaverčius papuošalus. Jie priima bet kokį pinigą. Tik grąžos tai jau nelauk.

Užėjome į rūbų parduotuvę. Kiekviena prekė pažymėta kaina. Parduotuvės savininkas — tipiškas dakariečiai, juodas, raudona turkų kepuraitė, labai panašus į arabą. Su mumis negalėjo susikalbėti. Į kiekvieną mūsų klausimą, jis, nesupratęs, garsiai nusikvatodavo, parodydamas gražių baltų dantų eilę. Pagaliau paklausėme

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

— Mado, aš turiu du gyvenimus, vienas — mano, tikrasis, o antras — tu.
— Aš nenoriu įsibrauti į tavo gyvenimą, nenoriu tau kludyti. Bet jei tu išvažiuosi...

Šalia jų sustojo moteris ir kimiai šūktelėjo: "Parišuar!" Sergiejus su laikraščiu pribėgo prie žibinto.

— Atleisk, bet dabar viskas taip greit rutuliojasi... Ji nelinksmai nusijuokė: — Dieve mano, kokie mes skirtingi! Tai iš tikrųjų katastrofa — medis ir vėjas... Tu nežiūrėk, kad aš juokiuosiu, aš verkti noriu. Tačiau tai juokinga, baisiai juokinga — medis ir vėjas... Nejuogi tu gimei Paryžiuje? Tu visai kitoks, tartum būtum gimęs Marse.

— Kodėl Marse? — Nežinau. Kariškas pavadinimas...

— O karas bus, ir netrukus.

— Aš stengiuosi apie tai negalvoti.

— "Viskas gerai, poniamarkiza"... O vėliau ant ponios markizos, ant šito sudelio kris bomba...

— Tatai tave džiugina? — Man baisu — dėl Paryžiaus, dėl tavęs. Tu — kaip ir Paryžius — svetima ir mana, linksmas ir nelaimingas, labai protingas ir labai kvailas. Kaip tau bus?... Tu tokia... beginklė...

— O tu? — Aš?... Mūsųose gyvenimas kitoks. Mes daug prie ko pripratę — išlaikysim.

— Ką išlaikysit? — Viską.

— O aš neišgyvensiu persiskyrimo su tavim...

Juodu pakilo, nuėjo aukštytyn stacijomis Monmartro gatvėmis. Juodu laikėsi už rankų kaip maži vaikai. Retkarčiais ryškiai vitrinų, restoranų, šviesa apšvietė juos, žemė tapo matomos. Mado sunkiai kvėpavo; jos delnas buvo šaltas. Ir pagaliau atsivėrė Paryžius, visas paskendęs oranžiniame rūke; jis sukosi, užė tartum jūra.

Sergiejus ant savo veido pajuto delno šaltį; Mado tyliai paklausė:

— Kodėl tu nenori laimės? — Jis neatsakė, tik atsargiai, prietaringai suspaudė ranką, pabučiavo delną. Miauksėjo katė. Tamsoje dainavo pabalda:

O mylima, dabar nereik dainuoti... Sergiejus pradėjo kalbėti kurčiai, lėtai, nepasitiki-damas, tartum skaitytų neiš-kų laišką:

— Aš tau papasakosiu apie seną Paryžių, lyg būčiau pats jame gyvenęs. Miestas buvo tas pat — bet kitoks, tie patys namai, kavinės, o žmonės juokėsi kitaip — linksmiau. Ir buvo daug poetų. Fiakrai — nuleidžiama buvo užolaidėlės ir bučiujamosi... Zores sakė, kad netrukus ateisianti brolybė. O atėjo Verdenas... Aš nuklydau, aš ne tai noriu papasakoti... Štai į šį Paryžių atvyko rusų mergina, prieš tai ji metus sėdėjo kalėjime. Tu įsivaizduoji perėjimą — kalėjimas, žandarai, pusnynai, ir staiga Paryžius! O mergaitė buvo kukli... Nežinau kaip ten buvo, bet ji susipažino su jaunu prancūzu, jis buvo studentas, rašė eilėraščius. Juoduėjo gatve, kaip ir mudu su tavim, tik — užgavėnės, karnavalas, tiek konfeti, kad kojos grimzdo kaip sniege. Arlekinai, Pjero... Kitą dieną mergina turėjo išvažiuoti — ją siuntė į Rusiją pervežti "literatūros". Jis ją mylėjo arba manė, kad myli, tai vis tiek, norėjo sulaikyti. Jis tarė: "Kodėl atsisakai laimės", ji atsakė: "Laimė — įvairi, vienam — vienas dalykas, kitam — kitas". Štai ir visa istorija.

— Ji išvažiuo? — Kitą dieną... Po metų grįžo, bet daugiau juodu nebesusitiko.

Mado visa drebėjo, kalbėjo trūkdama, netekdamas kvapo:

— Tu išėjai iš proto, Sergiejaus! Sakyk tiesiog, kad rytoj išvažiuoji! Nedera manė kankinti!... Kam tu visa tai išgalvojai?

— Aš nieko neišgalvojau. Tai man papasakojo motina. Jie nebegalėjo daugiau kalbėti. O girtasis vėl užtraukė:

Nereik dainuoti, ir be dainų jau aišku... Paryžius dinga rūke. Atrodė, dinga ir meilė. O paskui Mado pabučiavo Sergiejų, ir staiga juodu pagavo vaikiškas linksmumas. Jie nubėgo žemyn — į gatves, kur vis dar silpnai tebešvitė paskutinieji barai. Prie bufeto tarp lėbautojų, šoferių, darbininkų juodu gėrė kavą, — Aušo. Sergiejus tarė:

— Tu labai išblyškusi. O akys dega, akys gyvena skyrium, jos iš kitos pjesės... Ji susijuokė. Jis nupirko

leukonijų, gėlės kvėpėjo varšara, vaikyste, laime. Jie išsiskyrė, tarytum nebūtų buvę kankinančios nakties. Tik kai Mado atsigulė, dar negalvodama, laiminga, ašaros pasruvo iš akių — jis išvažiuos, o manęs nepaįims... Ir migdama ji guodėsi: nukris bomba — ant Paryžiaus, ant to suolelio, ant manęs... —

Profesorius Diuma tarnaitė, raudonskruostė Mari, buvo plepi: daržovių parduotuvėje arba pas durininkę ji pasakodavo:

— Kada mane samdė, buvo kalbama: jis žmogus išsi-blaškęs, užimtas vien savo mintimis, kaip virsi — ne-svarbu, tu iš jo nė žodžio ne-išgirsi. Ir ką gi jūs manote? Svečiai nepastebi, o jis, jei tik perkėpintis avieną, būtinai šnapštels: "Na, Mari, pasidarėm gėdos..." Prisipils vyno, pakraipys stiklinę, paglostys ir geria, tartum bur-nas skalautų. Šešiasdešimt ketverių metų, o pažiūrėkite, kaip šoka! Medžioti ėjo, at-nešė dvi kurapkas, visas išsi-purvino, aš tris dienas valiau. Mūsų kaime buvo vienas toks nenuoramas — šešiasdešimt septynerių metų paėmė jauną žmoną ir per vestuves visus apgėrė. Anas — kaitietis, o kad manasis moks-lininkas būtų — niekada ne-patikėsiu.

Sieloje Mari dievino profesorių: linksmas, niekada neį-žeis, o ateis svečiai, pakvie-čia ją ir sako: "Išgerkim už mūsų burtininkę, juk vien padažas ko vertas..." Šian-dien ji troškino mėšą raudona-me vyne — profesorius pasakė: "Ateis užsieniečiai, pasistenk, kad nepasidarytu-me gėdos..."

Nors Mari įtikinėjo, kad jos šeimninkas "ne mokslininkas, o plepys", profesoriaus Diuma vardas buvo žinomas ir už Prancūzijos sienų. Suprantama, kaip Johanas Keleris nudžiugo, kai Diuma jam pasakė: "Jūsų studiją aš perskaičiau. Yra ginčytinų dalykų. Tačiau jūs šaunus vyras!... Jūs čia vienas? Su žmona? Tai ir pui-ku, ateikite su ja penktadienį — papietausite pas mane".

Pamatęs Diuma namų aplinkoje, Keleris sumišo: didžiojo mokslininko gyvenimą jis išvaizdavo ne tokį. Pietų metu šeimninkas entuzias-tingai kalbėjo apie Čaplina, vėliau ėmė mokyti, kaip gaminti svogūnų sriubą, pasi-kvietęs patarimams Mari, staiga griebėsi marseliškų anekdotų, be to, pats kvato-jo, šluostydamas akis serve-tėle. Keleris į viską žiūrėjo pagarbiai, jis taip gėrė Diumą, jis nemoka išsisėsti... Štai ir dabar... Argi galima at-važiuoti į Paryžių ir išstis dienas kalbėti apie kažkokius indėnus!... Juk ne kasmet šypneli tokia laimė! Kiek ji

šabli, tikėdamas, kad svečias įsismagins — Keleris visada buvo toks. Jis, net vaikas būdamas, neišdykavo: sudau-žytas puodelis arba suplėšy-tos kelnaitės jį įžeisdavo; knygas jis labiau vertino nei triukšmingus žaidimus. Ir vėliau, būdamas jaunuolis, jis laikėsi atokiai nuo drau-gų; vieni studentai lėbavo, lošė kortomis, vieni iš kitų viliojo raudonskruostes pa-davėjas; kitus viliodavo po-litika, jie rėkavo, esą reikia išpiauti komunistus ir žydus, atimti "koridorį", Elzasą, dar kažką; o Keleris svajojo apie ramų mokslininko gy-venimą švariame miestelyje, kur žydi liepos, kur pro gėlių vazonus kukliai šypsosi mer-ginos ir seniai neskubėdami baigia rūkyti savo paskuti-nes pypkas. Netrukus val-džią paėmė naciai; Keleris tai sutiko abejingai: ką ga-li rūpėti antropologui parti-jų kovos? Briuningas ar Hit-leris, vis tiek... Jam rūpi savi dalykai, knygos.

Gerta ketverius metus buvo laikoma Kelerio sužadė-tine; juodu susitikdavo cukrainėse, vaikščiodavo parke, retkarčiais bučiuodavosi. Jis neskubėjo susituokti: norėjo atsistoti ant kojų, be to, pa-tikrinti jaunsų pastovumą. Jam atrodė, kad jis gerai pa-žino Gertą, bet jis suklydo. Būdama mergina, ji buvo svajinga, liesa ir nedrąsi, dū-saudavo iš džiaugsmo arba iš draugumo. O tapusi poniamarkiza ir pagimdžiusi du vaikus, Gerta sustorėjo, jos charakteris pasikeitė — atsi-rado valdingumas. Jai atro-dė, kad jos vyras nesugeba prisitaikyti prie gyvenimo, ji buvo įsitikinusi, kad ji visi apgaulinėja, ir, jausdama atsakomybę dėl vaikų atei-ties, kankino Kelerį; jis ne-galėjo išėiti į gatvę be vil-nonio šaliko, buvo verčiamas teirautis dekaną, kaip šio telulės sveikata, ir pirmasis į-mokėti pinigų "žiemos pa-galbai".

Kai Keleris ėmė rašyti studiją "Apie kai kurias ra-sines Pietų Amerikos indėnų savybes", Braunas pasakė: "Tai slidi tema šiems lai-kams..." Gerta sujudo, ėmė įkalbinėti vyrą pakeisti te-mą, bet jis užsispyrė — dar-bas jį buvo pagavęs.

Profesorius Diuma susido-mėjęs perskaitė Kelerio kny-gą, išmarginęs jos paraštes klausukais ir šauktukais.

Mėlynakės ir pilnkrūtinė Gerta nenoromis lygino pro-fesorių Diumą su savo vyru. Koks jaunas tas prancūzas! O juk jis daugiau kaip tris-dešimt metų vyresnis už Jo-haną! Johanas per daug dir-ba, jis nemoka išsisėsti... Štai ir dabar... Argi galima at-važiuoti į Paryžių ir išstis dienas kalbėti apie kažkokius indėnus!... Juk ne kasmet šypneli tokia laimė! Kiek ji

prašė Johaną nueiti į "Foli-beržer", jis vis atideda. Po savaitės jiedu išvažiuos. Gė-da ir pasakyti, jis su ja net nepakilo į Eifelio bokštą!.. O prancūzas labai vaišingas, tik atrodo nesolidus. Gal būt, jis ir nėra toks stambus mokslininkas, kaip tatai Jo-hanui atrodo? Pietūs ska-nūs, bet butas skurdus ir in-dai pigūs... Mūsų krašte paprastas mokytojas geriau gyvena. Keista, kaip mokslininkas gali pasakoti tokius paikius anekdotus? Beje, jie visi tokie, nesolidi tauta! O juk jie turėjo Napoleoną... Matyt, išsigimė kaip ir šis profesorius... Jo metuose, turint tokį vardą, — gagen-ti lyg buršui... — Ar jums patiko Pary-žius, poniamarkiza? — Ji sujudo savo didžiule krūtine: — O, ponas Diuma, kaip gali nepatikti Paryžius! Tai, rodos, pats linksmiausias pa-saulio miestas.

Tada, lyg išpėjęs jos min-tis, Diuma tarė:

— Tai tiesa, kad linksmas. Bet ne vien tik linksmas — ponas Keleris žino, kad mes mokame ir padirbėti. Nesu-prantu, kodėl jūsuose kai ku-rie žmogeliai apie mus kalba su tokia panieka, pažiūrės Monmartrą, ir jau turi savo nuomonę — "išsigimė"...

Diuma susijuokė. Kaip šlykščiai jis juokiasi — kriuksi, — pagalvojo poniamarkiza. O jos vyras paraudo ir pakosėjęs tarė:

— Nereikia kreipti dėme-sio į visa, ką mūsikiškai ra-šo. Politika... — Žinau, žinau! Aš šios politikos neišsileidžiu per slenkstį. Pas mus irgi — pa-imi kartais laikraštį, ir no-risi spiauti — tokia šlykšty-nė!... Tik mums galima spiaudyti, o štai Vokietijo-je... Jūsų šaly, berods, ir spiaudyklės suregistruot os — kur kuriuo atveju spiauti.

— Aš patikinu jus, ponas Diuma, kad ir mūsųose pa-kanka žmonių, kuriems to-kios kvailystės šlykščios... Ką aš turiu jausti, kada kai kurie politiniai sumetimais stengiasi pažeminti prancū-žų kultūrą? Juk aš tiek jums skolingas... — Ir galite viešai pasaky-ti, kad jie rašo nesąmones? — Žinoma. Savam rate aš tai ir sakau.

— Palaukite, kaip tatai, "savam rate"? Poniai keler? Na, žinote, tatai netgi žemi-na... — Jūs privalote suprasti, ponas Diuma, kad Vokietijo kitokios sąlygos... Mūsų žmonės pripratę prie vidaus disciplinos, jiems reikalingos moralės plėškės. Tos plėškės man kliudo, tačiau mano na-mų šeimninkas sužavėtas, ir mano kepėjas, ir visi kaimy-nai. Naujoji santvarka jiems — visų pirma, tvarka. Aš

ats nepriklausau... nesutinku su ju... a. Tačiau reikia p... iesą — jie panaikin... pa... O kai dėl mūs... ai, nors ji ir susiju... grindine partijos... mes galime dirbti... kaip ir anksčiau.

Diuma nubėgo... ir sugrįžo su Kelerio...

— Tuojau, tuojau sakote, kad galite d... vai? Pažiūrėsim... surasiu tą puslapį. Jūs duodate indėn... grupes pagal duom... skelbtus Sant-Jago... domu ir pamokoma... kad grupė O, kurią... jūsų kvailukai, tar... duoda devyniasdeš... procentą. Tačiau, bičiuli, nesiryžtate k... galo! Aš nekaltū... das, tik apie skaitli... gretimame puslap... jūs duodate bendru... nis. Jūs pasinaudoj... ir Sokarasu, o Lip... kodėl praleidote. J... rote bendras išv... kaip galima apler... fakta: matote, aš... — grupė O — p... šimt šeši tarp arcl... islandiečių ir lygiai... taškas taškan, tar... žydų!

— Aš žinau šias... tačiau jūs pats su... kad aš negalėjau j... remti... — Palaukite, ka... galėjote? O Gal... kaip, malonu buvo... Ne, jau jeigu emies... reikia laikytis ligi... jums ne kortos... pas... Pastebėjęs sus... Kelerio veide, jis n... nias mane traukė!... tinau, o dabar viršl... dinu... — Na, gerai... tai, — poniamarke... nusibodo tokie gir... knyga vis dėlto do... kavos rekomenduo... armanjaką... Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

Ir Diuma prale...

ATLAS & UPI
Chesterfield
Dirbami Pagal
Darbas Garant
899 Bloor
prie Ossin

TAY
Colleg
Telef

į "Foli-
eda. Po
uos. Gė-
su ja net
okštą! ..
aišingas,
Gal būt,
stambus
tatai Jo-
etūs ska-
dus ir in-
ų krašte
as geriau
p moksl-
oti tokius
Beje, jie
tauta! O
oleona...
aip ir šis
metuose,
— gagen-
iko Pary-
didžiule
uma, kaip
žius! Tai,
ausias pa-
s jos min-
linksmas.
ksmas —
, kad mes
ėti. Nesu-
ose kai ku-
mus kalba
pažiūrės
turi savo
gimė"...
okė. Kaip
okiasi —
vojo ponias
s paraudo
eipti dėme-
siškiai ra-

pats nepriklausau partijai,
aš nesutinku su jų ideologi-
ja. Tačiau reikia pripažinti
tiesą — jie panaikino nedar-
bą... O kai dėl mūsų srities,
tai, nors ji ir susijusi su pa-
grindine partijos doktrina,
mes galime dirbti laisvai
kaip ir anksčiau.

Diuma nubėgo į kabinetą
ir sugrįžo su Kelerio knyga.

— Tuojau, tuojau!... Jūs
sakote, kad galite dirbti lais-
vai? Pažiūrėsim... Tuojau
surasiu tą puslapį... Čia!...
Jūs duodate indėnų kraujo
grupes pagal duomenis, pa-
skelbtus Sant-Jago. Labai į-
domu ir pamokoma! Išėina,
kad grupė O, kurią garbina
jūsų kvailiukai, tarp indėnų
duoda devyniasdešimt vieną
procentą. Tačiau, brangus
bičiuli, nesiryžtate kalbėti iki
galo! Aš nekalbu apie išva-
das, tik apie skaitlines. Tą
gretimame puslapyje, kur
jūs duodate bendrus duome-
nis. Jūs pasinaudojote Ramu
ir Sokarasu, o Lipšučą kaž-
kodėl praleidote. Jei jūs da-
rėtė bendras išvadas, tai
kaip galima apenkti tokį
faktą: matote, aš prirašiau
— grupė O — penkiasde-
šimt šeši tarp archinordinių
islandiečių ir lygiai tiek pat,
taškas taškan, tarp Iemeno
žydų!

— Aš žinau šias skaitlines,
tačiau jūs pats suprantate,
kad aš negalėjau jomis pasi-
remti...

— Palaukite, kaip tai ne-
galėjote? O Galilėjui —
kaip, malonu buvo kalėjime?
Ne, jau jeigu ėmėsi mokslo,
reikia laikytis ligi galo! Tai
jums ne kortos: tarėte
pas...

Pastebėjęs susikrimitimą
Kelerio veide, jis nutilo. Vel-
nias mane traukė!... Pamai-
tinau, o dabar virškinimą ga-
dinu...

— Na, gerai... Paliksim
tai, — ponias Keler, tur būt,
nusibodo tokie ginčai. Jūsų
knyga vis dėlto įdomi. O prie-
kavos rekomenduoju štai šį
armanjąką...

Ir Diuma pralenkė save:

jis buvo toks geraširdis, nuo-
širdus, kad net sužavėjo po-
nią Keler. Ji parodė profeso-
riui savo vaikų fotografiją,
ir Diuma apie penkiametį
Rudi pasakė:

— Šis bus kapitonas. Jūs
pažiūrėkite — tikras jūrų
vilkas!

Ponia Keler susigraudino.
Visa būtų buvę gerai, jei ne-
būtų atėjęs Ana Rot. Pama-
čius svečius, ji sumišo:

— Aš pas jus vienai minu-
tei, ponas Diuma. Jūs norėjo-
te duoti man knygą...

Diuma privertė ją išgerti
puodelį kavos. Ji tylėjo. Ty-
ėjo ir Keleriai. Diuma, no-
rėdamas ištrypinti ledus ta-
rė:

— Ana, tai labai talentin-
gas mokslininkas. — ir ne-
galvokite, prašau, kad jis na-
cistas! Jis pats man pasakė,
kad Vokietijoje dabar daug
kvailių. Įsivaizduokite, jis su-
caustytas net savo specia-
lybėje! Taigi jums nėra ko
jūkstauti... — Ir, atsigrįžęs
Kelerį, Diuma paaiškino:

— Aš tai todėl sakau, nes
ponias Rot pykstasi su jūsiš-
kiais rėksniais. Jinai — ko-
munistė, buvo Ispanijoje. Jai
esant, jūs galite atvirai kal-
bėti...

Vėl stoji tylą. Keleris pa-
galiau išspaudė iš savęs:

— Sako, kad Ispanijoje va-
sarą nepakenčiamai karšta.

— Taip, vasarą ten labai
karšta.

Ponia Keler pakilo:

— Jūs mums atleisite...
Tačiau jau pusė penktos, o
mes žadėjome būti namie ket-
virtą.

Ligi viešbučio jie važiuo-
tylėdami; viešbučio kamba-
ryje įvyko sunkus pokalbis.

— Tu naivus kaip vaike-
zas! Aš tau sakiau, kad prieš
priimant kvietimą reikia at-
siklausti daktaro Kenigo.

Tas senas kvailys...

— Ką tu kalbi, Gerta? Tai
čidis mokslininkas.

— Ir didelis kvailys. Da-
bar jis visur pasakos, kad
tu režimo priešas. Lyg tu ne-
žinotum, kad visi prancūzai

pašėlę plepiai! Jis tyčia pasi-
kvietė tą vokišką komunistę.
Jis nori įvelti mus į kokią
šlykštynę. Ar tu dar maža
priešų turi? Tavo knygai iš-
ėjus, jie tik ir laukia pro-
gos.

— Tu perdedi. Profesorius
Borhardtas labai gerai apie
ją atsiliepė.

— Borhardtas neturi le-
niamo balso. O tu puikiai ži-
rai kad Klitčas parašė labai
griežtai. Jei jo straipsnio ne-
spausdino, tai dar nereikia,
kad ir neišspausdins. Tere-
kia jiems suuoti, kaip tu el-
geis Paryžiuje... Turint vai-
kų, elgiamasi atsargiau. Tu
gali visko nustoti.

— Aš negalvoju, kad
Diuma ims kalbėti apie poli-
tiką.

— Tu naivus kaip Rudi.
Jie visur mūsų nekenčia.
Stebėtis reikia, kaip tu to
nejauti! Čia visur galima su-
silaukti klastos. Susitikti su
vokiška komuniste!... Iš kur
tu žinai, kad ji neįpaučiota į
patarėjo nužudymą?...

— Gerta, kas gi galėjo
mąstyti?...

Ponia Keler sėdėjo tamsia-
me kampe ir verkė. Užot
sau ir jai suteikęs smagumų,
Johanas susirado baisias pa-
žintis. Vien už tokias kalbas
gali pasodinti. Ir dar toji ko-
munistė... Daktaras Keni-
gas išpėjo Johaną, kad čia
reikia būti apdairiam... Kas
atsitiks vaikams, jei Johaną
šmes į gatvę? Ji prisiminė,
kaip Diuma sakė Rudi bū-
siant kapitonu. Dabar tatai
resužadino, bet supykino
ją. — Senas juokdarys! Jis
įviliojo lengvatikį Johaną į
pinkles!...

— Klausyk, Johana, tu
privalai papasakoti daktarui
Kenigui, kad pas Diuma su-
tikai tą Aną Rot.

— Greičiausia, ji ne Rot ir
ne Ana...

— Vis tiek pasakyk, kaip
ji trodo. Ji buvo pas Diu-
ma, jie lengvai galės atsek-
ti... Jei tau dar liko nors
truputėlis sveiko proto, tu
tojau važiuosi pasiuntiny-
bėn. Daktaras Kenigas ten
būna ligi šešių...

Keleris ilgai sėdėjo didži-
liame, nejuokiamame priėmimo
kambaryje. Jis pyko ant
žonos, ant Diuma ant dak-
taro Kenigo, ant viso pasaulio.
Kaip tai kvaila ir ne-
garbinga. Jis — mokslin-
kas, jo darbą įvertino Bor-

hardtas ir Diuma, ir jis pri-
valo skusti kaip policijos a-
gentėlis... Šlykštu! O ką pa-
daryti... Juk neturėti su
naciais ryšių negalima...
Klitčas tik laukia patogios
progos. Juk jis įtikinėja, kad
aš "Iamarkininkas". Rytoj,
ko gero, aš jiems tapsiu
marksistu... Nemaža naktų
aš jau praleidau be miego —
laukia gestapininkų... Ger-
ta teisi... Bet kaip tai šlykš-
tu!... Diuma gali plepėti vis-
ką, kas jam ateina galvon,
ir jis dar drįsta kalbėti apie
Galiliejų! Pagyventų mūsų
šaly!... Kodėl prancūzai taip
susitvarkė? Juk vokiečiai nei
blogesni, nei kvailesni. Tai
prancūzai savo "diktatu"
nustūmė Vokietiją į nevilį.
Prancūzai kalti dėl to, kad
pas mus Hitleris... O patys
laimingi, valgo, geria ir dar
šaiposi iš mūsų... Ką jis
Diuma pasakė? Gi nieko bai-
saus. Jis net pabrėžė, kad
Vokietijai tinka tokia san-
tvarka... Aišku, iškreipti vi-
sada galima... Kaip ir Klit-
čas dėl knygos... Ir dar ta
prakeikta komunistė!... Rei-
kia papasakoti, nes taip ga-
li prikirpti... Ir vis dėlto
žema!...

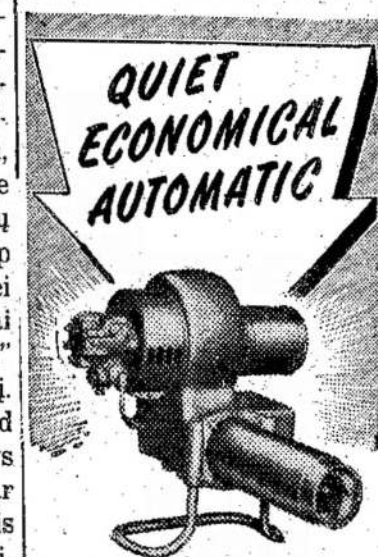
Papasakojęs visa daktarui
Kenigui, Keleris pajuto pa-
lengvėjimą: garbė dievui,
pasibaigė!... Daktaras Keni-
gas stipriai paspaudė jam
ranką:

— Dėkui! Jūs pasielgėte

kaip tikras vokieitis. Visa tai
nepaprastai svarbu.

(Bus daugiau)

**Palaukkit Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiasi
LIAUDIES BALSE**

Ekspertiškai įdedam visokių
geriausių išdirbystės aliejaus
degintojus.

- Išmokėjimas pratęsimas aš
net iki 24 mėnesių.
- 10% pigiau mokant iš ka-
no.
- Garantija vieniems mė-
tams.
- Aliejaus sutartis su bile ka-
ria aliejaus kompanija.

Mes taipgi įrengiam ultra me-
dėnišką šilto vandens sistemą su
šilto oro pečius.

Garner & Co.

15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554

Elora Flower Shop

396 College St.

RA. 5459

RA. 4228

Specializuojamės Prirongime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras,
žakietus, skraistes ir
kalmierius

- Siuvam Pagal Mierą.
- Parduodam Gatavus.
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: RA. 8971

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolskių Žentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina
akių nervus, nuo kurių pa-
eina nervuotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko aki-
nius.

479 College W., Toronto
Telefonas: RA. 8924

Gyvenimo Aktualijos

Rašo Jurgis Pipiras

Ketvirtadienio vakare per eita savaitę, valgant vakariene, įvirto į mūsų kambarį Mandrapypkio dėdės žmona su visais savo 200 svarų. Nei nepasisveikinusi, suriko:

"Gelbėkit, geri žmonės, gelbėkit!"

"Kas atsitiko?" klausia Agnieška.

"Vyras miršta", ištarė ji vos atgaudama kvapą. "Padėkit man! Nežinau kas daryti!"

Reikia žmogų gelbėti. Metam valgi ir bėgam visi pas dėdę.

"Taip staigiai, tik pumpt ir išvirto", sako ji bėgdama priekyje. "Laikraštį beskaitant."

Ir ištikro, radome dėdę vos gyvą. Be sąmonės. Ir ką tu gali daryti jam. Guli išvertęs pilvą, laikraštis šale jo.

"Reikia šaukti gydytoją", sakau aš. "Ką gi žmogus gali dabar daryti, nieko nenusimanydamas apie gydymą".

"Tu pašauk mūsų gydytoją, o mes žiūrėsime, ką galima padaryti tuojuos", sako Agnieška. Jos griebėsi už darbo gydyti dėdę savotiškai, o aš išėjau telefono ieškoti. Dėdė savo neturi.

Gydytojas prižadėjo greitai pribūti. Grįžau į kambarį. Agnieška ir dėdienė krauna ant galvos šaltam vandenyje atšaldytą rankšluostį. Atrodė truputį gyvensiu, kvėpavimas kiek stipresnis.

"Tur būt širdies priepuolis", verkia dėdienė. "Tiek žmonių dabar miršta nuo tos širdies. O jo širdis labai miškšta".

"Gal dar atsigavins", tiesiū aš. "Juk jis dar nemiręs".

"Atrodė visai sveikas. Beskaitant laikraštį — pumpt ir išvirto, visas išbales", sako dėdienė.

"Gal ką baisaus užėjo", sako Agnieška.

Paėmiau laikraštį ir pralėjau žiūrėti. Atrodė paprastos naujienos. Tiesa, vienas stambus antgalvis sako, kad kiniečiai ir korėjiečiai daro didelės nuolaidas ir atsiranda galimybių taikai atsteigti Korėjoj. Girdi, pasiūlymas pagavęs amerikiečių atstovus taip netikėtai, kad jie paprašę vienos dienos pertraukos. Pasiūlymą pasiuntę tiesiai Vašingtonan.

Paskambino duris ir pasirodė, kad gydytojas. Jis apžiūrėjo ligonį, kuris nuolatatos gerėjo, veidas darėsi raudonesnis, prakaitas džiūvo. Gydytojas patikrino pulsą. Sako, nieko pavojinga. "Jis apalpo", sako gydytojas. "Matomai kas blogai paveikė".

"Jis skaitė laikraštį", sako dėdienė, "ir staiga išvirto išbales".

"Šiais laikais tokių atsitikimų būna dažnai", pareiškė gydytojas. "Kada Malenkovas pasakė kalbą už taiką ir akcijų vertė puolė ant \$4.00, aš turėjau daug panašių ligonių, o vienas stambus šerinkas norėjo pasipiauti".

"Ponas, gydytojau, mes šerų neturime. Mes dipukai, pabėgę iš Lietuvos", aiškino si dėdienė.

"Aš nesakau, kad jis apalpo dėl šerų", tarė gydytojas, "gal kas kitas tarptautinėje situacijoje labai jį paveikė".

Jis išsiėmė kokių tai vaisių ir pakišo jam po nosę. Paskui jis pasodino jį, palenkė galvą žemyn. Ir dėdė atsimerkė.

"Atneškit jam vandens", pareikalavo gydytojas. "Dėdienė tą tuojuos įvykdė.

"Prais," tarė gydytojas. Pasiėmė krepšį ir pasirėngė

eiti.

"Kiek," klausia dėdienė, "už patarnavimą".

"Nieko, jūs matyti neturtingi," sako gydytojas. Atsiveikino ir išėjo.

Dėdė pradėjo atsipeikėti. "Maniau, kad užmušė popleksija", prašvelbėno dėdė. "Būtų buvę geriau mirus".

"Kas gi taip yra? Ar skauda ką labai?" klausiu.

"Neskauda," išstėnėjo jis. "Žiūrėkit, ką laikraščiai rašo..." jis nebaigė sakyti ir vėl užsimerkė.

Paguldėm, apkijom ir liepėm pailsėti.

"Matomai labai susierzino pranešimais", sako dėdienė. "Jis taip pyko, kad prezidentas Eisenhoweras parsiduoda komunistams".

Viskas buvo aišku.

"Palaukit, dar neikit", toliau kalbėjo dėdienė. "Aš bijau likti viena. Padarysiu kavos".

Mes pradėjome vaišintis kava, o dėdė skaniai užmigo. Atrodė, kad jis atgavęs visą raudonumą ir normalumą kvėpavime.

GRĮZTANT I TEVYNĖ

(Atkelta nuo 9 pusl.)

kokiais pinigais jis mums parduotų. Nei dolerio ir net Francūzijos franko jis neima. Jei nori pirkti mokėk jam senegaliečių frankais, kurių vertė yra dvigubai didesnė už prancūzų franką.

Tris valandas pažioplinėję po Dakarą, sėdome į taksį ir grįžome į uostą. Šoferis nuplėšė tris dolerius.

Uoste radome bepritraukiantį "Bretagne" laivo dvy-nuką "Provence". Jis iš Genujos plaukė į Pietų Ameriką. Abiejų laivų jūreiviai ir vyresnieji sveikinosi, vieni kitus į laivą kvietė ir vaišinosi.

Temo. "Bretagne" turėjo Dakarą aplėisti 20 valandą.

Nekurie iš mūsų laivo pri-siartino prie "Provence", ve-žančio daugybę — gal tūkstan-tų su viršum — italų ir ispanų emigrantų į Lotynų

Ameriką ir užvedė pokal-bius. Vienas grįžtantis italas emigrantas, nuo žemės gar-siai kalbėjosi su tūlu savo bičiuliu, stovinčiu ant "Pro-vence" dėnio. Pastarasis klausė:

— Kodėl grįžti?
— Kad nepatiko Amerika.
— Neapsirik! Italijoje irgi kieta gyventi.

— Bet aš vistiek grįžtu. O tu pats pamatysi kokia Ame-rika!

—
Dakare į mūsų laivą sulipo du šimtai su viršum negrų kareivių. Juos veža į Marse-lį, kur pralavins ginklą var-toti ir išsiųs į Indokiniją ka-riauti prieš narsiuosius viet-namiečius, kovojančius prieš prancūzų kolonizatorius, už savo tautos laisvę ir nepri-klausomybę.

Negrai naujokai — jauni vyrai, paeiną iš Afrikos Zambu genties. Kalbasi jie savo prigimta kalba. Mums atrodo, kad juos veža suvy-liotus melagingais pažadais. Kas toji Indokinija, už ką jie

ten savo galvas dės, jaunieji negrai visai nežino.

Nutolome nuo Dakaro, pa-likdami jo priepilauką su gelsvai spindinčiomis šviesomis nakties glūduose. Da-bar Afrikos pakraščiais plauksime į Prancūzijos uos-tą — Marselį.

TELEVIZIJA PAŽEIDĖ ŽURNALĄ

NEW YORKAS. — Col-lier's savaitinio žurnalo leidė-jai nutarė leisti šį žurnalą tik kas antrą savaitę. Sako, kad žurnalui daug pakenkė televizija.

Collier's eina jau 55 metai. Pernai leidėjai turėjo nuo-stolių.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KL 4989
Rezidenc. Midway 9352

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus paroduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys,
taipgi švieži kiaušiniai
pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO